

universitātes AVĪZE

Otrdiena,
15. maijs,
2001. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№17

JAUNUMI

LU Satversmes sapulcē

Saskaņā ar LU Senāta 2001. gada 26. februāra lēmumu Nr. 273 Par LU Satversmes sapulces sasaukšanu un ar LU Senāta 1998. gada 23. marta lēmuma Nr.199 apstiprināto LU Satversmes sapulces dalībnieku vēlēšanu nolikumu 2001. gada 10. maijā plkst. 10.00 LU Lielajā aulā tika saukta LU Satversmes sapulce.

Pamatojoties uz LU Satversmi, LU Satversmes sapulces un Satversmes sapulces vēlēšanu nolikumu, LU Satversmes sapulces vēlēšanu komisija organizēja LU Satversmes sapulces jaunā sastāva vēlēšanu, kurās tika ievēlēta jauna LU Satversmes sapulce sekojošā sastāvā: 96 profesori; 100 vēlēti akadēmiskā personāla pārstāvji; 25 vēlēti vispārējā personāla pārstāvji; 50 vēlēti studējošo pārstāvji.

Kā LU Satversmes dalībniekus informēja LU Satversmes sapulces Mandātu komisijas priekšsēdētājs profesors Kārlis Počs, LU Satversmes sapulces sēdē 10.maijā bija ieradušies: 80 profesori; 90 akadēmiskā personāla pārstāvji; 24 vispārējā personāla pārstāvji; 50 studenti.

Vadoties pēc LU Satversmes sapulces nolikuma 8.punkta, LU Satversmes sapulce ir tiesīga pieņemt lēmumus, ja sēdē ir reģistrējušies vairāk nekā puse dalībnieku no LU Satversmes sapulces kopējā skaita, t. i., vairāk nekā 141 cilvēks. Šajā sēdē reģistrējušies bija 244 tās dalībnieki, tādejādi LU Satversmes sapulce tika atzīta par darboties spējīgu un sēdes dalībnieki varēja uzsākt darbu.

Saskaņā ar LU Satversmes sapulces plašo un ļoti atbildīgo dienas kārtību, LU Satversmes sapulces vēlēšanu komisija sēdes vadīšanu ierosināja uzticēt LU Senāta priekšsēdētājam profesoram Mārcim Auziņam un LU Zinātņu prorektoram profesoram Indulim

2. lpp. ▶

Somijas prezidente LU

Trešdien, 9. maijā, esot Latvijā valsts vizītē, Somijas prezidente Tarja Halonena apmeklēja arī Latvijas Universitāti. Lielajā aulā viņa lasīja lekciju par tēmu "Ziemeļvalstu sadarbība un Eiropas Savienības paplašināšanās". Notika arī diskusija par šo tēmu. Pasākumu vadīja LU prorektors profesors Indriķis Muižnieks. Tajā piedalījās arī Latvijas Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, LU vadība, mācībspēki, vēstniecību pārstāvji, studenti un citi interesenti.

MĒS PIE VIŅIEM

Rektors Amerikā jeb Vīnes balle O'Klēras universitātē

Aprīļa otrajā pusē LU rektors profesors IVARS LĀCIS apmeklēja vairākas ASV universitātes. Par gūtajiem iespaidiem rektors dalās arī ar "UA" lasītājiem.

- Kāds bija ceļojuma mērķis?

- Braucu tādēļ, ka saņēmām O'Klēras universitātes uzaicinājumu uz pasākumu, kas saucās "Vīnes balle". Šī universitāte ir stabils mūsu sadarbības partneris jau vairāk nekā desmit gadu. Līdz šim nelielo ASV vidienes universitāti neviens LU pārstāvis nebija apmeklējis. Manuprāt, turp aizbraukt nebija izdevies tādēļ, ka tas ir pietiekoši tālu. Šogad ASV vēstniecība mūs atbalstīja finanslieti, un tādēļ varēja notikt šī pieklājības vizīte.

- Kas "slēpās" aiz nosaukuma "Vīnes balle"?

- O'Klēras universitātē ir ļoti daudz mākslas tradīciju. Viņiem ir teātris ar samērā modernu skatuvi, vairāki slaveni orķestri – simfoniskais, džezs, izcili izpildītājsolisti. Jau 27. gadu pēc kārtas rotika balle, kuras ideja ir labdarība. Balles dalībnieki ar savām biļetēm un citiem ziedojumiem izveido nākošajam mācību gadam nelielu stipendiju fondu mākslinieku braucieniem uz Vīni un Austriju, kā arī studentu apmaiņas vizītēm uz O'Klēru.

Šogad balle notika divas dienas, un katrā no tām bija vairāk nekā 1200 dalībnieku. Pasākums bija diezgan iespaidīgs, piemēram, lielajā deju zālē spēlēja divi orķestri. Interesanti, ka valsis tika dejots simfoniskā orķestra pavadijuma.

Man bija diezgan pamācoši un interesanti vērot procedūru, kā tika paziņotas un izsniegtas ikgadējās stipendijas. To saņēmēji bija vienpadsmit studenti, un katras stipendijas apjoms bija 400 ASV dolāru. Pirms balles bija svinīgā daļa, koncerts, un pēc tā auditoriju iepazīstināja ar viesiem, kā arī tika pasniegtas šīs stipendijas. Ikvienam no ieguvējiem tika veltīta īsa uzruna, un viņi saņēma stipendijas sertifikātu. Universitātes kanclers par godu uzvarētājiem rīkoja pieņemšanu, uz kuru bija uzaicināti arī viņu vecāki. Stipendiātiem tika pasniegtas speciālas piemiņas medaļas.

Mēs LU jau vairākus gadus izsniedzam stipendijas, kas pārsniedz šos 400 dolārus, taču pasniegšana parasti nav tik svinīga. Man ļoti patika, kā tas notika O'Klēras universitātē – mums šajā ziņā no viņiem ir jāmācās.

4. lpp. ▶

Top Universities R & D Investments

University	\$ in Millions
Johns Hopkins	\$704
Washington, Seattle	357
Stanford	338
U of Michigan	294
California, San Diego	262
U of Pennsylvania	262
MIT	251
Minnesota	250
California, San Francisco	243
Harvard	242

Source: National Science Foundation, 1997

ŠAJĀ NUMURĀ:

Projektu vadīšana ir perspektīva

-3.lpp.

Varat paspēt pieteikties uz
E. Felsberga un M. Z. Saltupa
stipendijām

-4.lpp.

Idejas izlaiduma vakaram

-5.lpp.

SVEICAM

Vislabākie novēlējumi LU Arodbiedrības
priekšsēdētājam **SOLVEIGAI SKOTELEI**
jubilejā!

"Universitātes Avīzes" redakcija

JAUNUMI

LU Satversmes sapulcē

◀ 1. lpp.

Muižniekam, ko LU Satversmes sapulce atbalstīja.

LU Satversmes sapulces dienas kārtības plānā ietilpa LU Satversmes sapulces Mandātu, Balsu skaitīšanas, Redakcijas, Revīzijas komisijas un Šķīrējtiesas vēlēšanas; LU rektora, Senāta priekšsēdētāja un Revīzijas komisijas priekšsēdētāja; LU Satversmes, Senāta, Revīzijas komisijas un Šķīrējtiesas nolikuma grozījumu pieņemšana; kā arī LU Senāta un Satversmes sapulces priekšsēdētāja, tā vietnieka un sekretāra vēlēšanas.

Kā LU Satversmes sapulces dienas kārtības 19. papildu punkts tika iekļauts LU Sociālo zinātņu fakultātes dekānes asociētās profesores Intas Briķes priekšlikums par īpašas vēstules sagatavošanu un nosūtīšanu Izglītības un zinātnes ministrijai sakarā ar augstākajai izglītībai piešķirto un izglītības jomām sadalīto finansējumu.

"2005. gadā Latvijas Universitāte būs moderns akadēmisko un profesionālo studiju centrs, kurš saistībā ar pētījumiem dabas, humanitārajās, sociālajās, tehniskajās zinātnēs un medicīnā sniegs dažāda veida un līmeņa augstākās izglītības iespējas kā Latvi-

jas, tā arī citu valstu iedzīvotājiem," savā atskaitē skaidroja LU rektors. "Latvijas Universitātei būs izšķiroša loma Latvijas sabiedrības akadēmisko tradīciju saglabāšanā, kultūras kopšanā, tautsaimniecības, izglītības un latviešu valodas attīstībā, kā arī vides un veselības aizsardzībā," piebilda Ivars Lācis.

Šī nākotnes redzējuma īstenošanā, pēc rektora domām, ir jāapzinās divi stratēģiski svarīgi mērķi. Pirmais - akadēmiskā darba kvalitāte. Otrais - LU prioritārajās zinātņu nozarēs jāveido pētnieciskās infrastruktūras. Tajās zinātņu nozarēs, kuru rezultātu krātuvē savu artavu ielikt nevar neviens cits, izņemot mūs. Nozarēs, kurās mēs esam un nākotnē varam būt prioritāri pasaules līmenī.

Rektors arī atzīmēja, ka šobrīd ir sācies aktīvāks dekāņu kā vienotas struktūras līdzdalības posms LU ikdienas un stratēģiskajos darbos. Dekāņu padomes nolikums, kā arī nolikums par administratīvo darbību LU ir jau sagatavots un jaunajam LU Senātam tas varētu būt viens no pirmajiem nopietnajiem uzdevumiem.

"Latvijas Universitātes 2001. gada budžets, salīdzinot ar 2000. gadu, ir pieaudzis par vairāk nekā 2 miljoniem

latu," ziņoja I. Lācis. "Līdztekus valsts dotācijai studiju maksā un pētniecības projektos, arvien lielāku pienesumu Universitātes budžetā ienes cita rakstura saimnieciskās darbības," piebilda rektors. Kā nopietnākais projekts šeit tika minēts LU pabeigtā līdzdalība ēkas Rīgā, Aspazijas bulvārī 22 privatizācijā. Šīs darbības rezultātā 2001. gada februārī LU kontos ir nonākuši 5,2 miljoni dolāru un 72 tūkstoši latu, kas ir reāls ieguldījums Universitātes budžeta palielināšanā. Pagājušā gada oktobrī LU iniciatīvas grupa ir uzsākusi sadarbību ar Nifo fondu Tokijā. "Esam jau sagatavojušies Latvijas Universitātes otrajai kārtai šajā projektā," uzsvēra rektors. "Šobrīd ir runa par to, ka veiksmes gadījumā mēs pretendējam uz lielu finansējumu kopīgiem doktorantūras projektiem sociālajās un humanitārajās zinātnēs," piebilda I. Lācis.

Savā atskaitē runā LU rektors īpaši atzīmēja LU Senāta akceptētos jaunus Universitātes budžeta veidošanas principus. Ivars Lācis izteica pateicību LU Studentu padomei par nopietno ieinteresētību un reālo darbību jauno budžeta ienākuma daļas principu veidošanā.

"Vienmēr varētu vēlēties vairāk," uzsvēra rektors, "tādēļ atziņa, ka 2005. gadā mēs būsīm ne tikai no Latvijas sabiedrības viedokļa, bet arī Eiropas izpratnē moderna, liela un reģionāli nozīmīga Universitāte, rosina labākam darbam."

LU Senāta priekšsēdētājs profesors Māris Auziņš savā atskaitē kā galvenos notikumus minēja LU rektora vēlēšanas, kurās LU Satversme paredz Senātam galveno vēlēšanas funkciju un Ministru kabineta aktivitātes, kas bija saistītas ar LU un Medicīnas akadēmijas apvienošanu.

"Vienmēr var domāt "kā būtu bijis, ja būtu bijis," atzina M. Auziņš, "tomēr manuprāt Universitāte šo procesu ir izgājusi bez nopietniem zaudējumiem, ja par tādiem vien neskaita laiku, nervus un enerģiju, ko vadība tērēja, lai tiktu galā ar šo Ministru kabineta aktivitāti."

LU Senāta priekšsēdētājs atzina, ka ir patīkami atcerēties Senāta darbības laikā aizvadīto LU 80 gadu jubilejas svinības, tai skaitā arī svinīgo Senāta sēdi. Šajā laika posmā LU ir ieguvusi arī virkni jaunu godu biedru un goda doktoru. Kā nozīmīgākos no tiem M. Auziņš minēja Valsts prezidenti

Vairu-Viķi Freibergu un UNESCO ģenerālsēkretāru Fridrihu Majoru. "Es domāju, ka ar šādiem goda doktoriem lepotos jebkura augstskola pasaulē," piebilda M. Auziņš.

"LU Revīzijas komisija šo trīs gadu laikā savu darbu veica atbilstoši LU Satversmes dokumentiem un iepļānotajai darba kārtībai," tā savu atskaites runu iesāka LU Revīzijas komisijas priekšsēdētājs profesors Edgars Vasermanis. Viņš arī paskaidroja, ka LU budžets ir ticis regulāri analizēts gan sastādīšanas laikā, gan piedaloties budžeta komisijas sēdēs, gan arī analizējot iesniegtos dokumentus.

Saskaņā ar Satversmes sapulces nolikuma 10. punktu, kurš nosaka, ka "Satversmes sapulces lēmumus parasti pieņem ar klātesošo sēdes dalībnieku balsu vairākumu". Balsu skaitīšanas komisija paziņoja, ka ar balsu vairākumu par LU Satversmes sapulces priekšsēdētāju ir ievēlēts Māris Auziņš, par LU Satversmes sapulces priekšsēdētāja vietnieku ievēlēta Kristīne Ante, par LU Satversmes sapulces sekretāri ievēlēta Ilze Upacere.

GITA LIEPIŅA

Jauns studiju kursu katalogs

Studiju kursu katalogs ir informatīvs materiāls par Latvijas Universitātē (LU) docētājiem studiju kursiem, kas domāts studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem. Katalogā ir iekļauta informācija,

kas Studiju padomnieku centrā (SPC) iesniegta līdz 2001. gada 1. janvārim.

Studiju kursu katalogs veidots pēc Latvijas Republikas zinātņu nozaru klasifikācijas principiem, tas ir, zinātņu nozarēm un apakšnozarēm.

Strukturvienību vadītāji katalogu var saņemt Studiju padomnieku centrā, Raiņa 19, 127. telpā.

Ar izdoto materiālu varat iepazīties bibliotēkās, pie studiju programmu padomniekiem, katedrās/institūtos un Studiju padomnieku centrā.

Izmaiņas LU studiju kursu reģistrā tiek veiktas regulāri, tādēļ jaunāko informāciju meklējiet Latvijas Universitātes mājas lapā internetā (www.lu.lv) – Studijas – Studiju kursu reģistrs LU – Informācija par studiju kursiem un programmām.

Vēlot veiksmi,

STUDIJU PADOMNIEKU CENTRS

Latvijas jaunatnes organizācijām un apvienībām, NVO centriem, skolu valdēm un pašvaldībām, visiem interesentiem

Latvijas Skolu sporta federācija (LSSF) ir aizsākusi iestot jau sen par nepieciešamību kļuvušo projektu katalogu un mājas lapu internetā angļu valodā "Jaunatnes darbs Latvijā. Jaunatnes organizācijas". Ikdienu darbā esam pārliecinājušies un pat pieraduši, ka trūkst ne vien apkopotas informācijas par Latvijas NVO, bet arī, ka nav izdevuma, kuru varētu dāvināt ārzemju partneriem vai izmantot darbā Latvijas un citu valstu vēstniecībās.

LSSF ir sākusi šāda kataloga izveidi un aicina iesniegt informāciju par jūsu organizāciju, tādējādi piedaloties šajā kopējā lietā.

Neskaidrību, papildu informācijas

vai komentāru nepieciešamības gadījumā interesējieties Latvijas Skolu sporta federācijā: Annas ielā Nr. 2, tālr. 7376759.

Kas tiek sagaidīts no informācijas sniedzēja? Pirms informāciju iesniegt, organizācijai jāatbild uz jautājumu, vai tā ir jaunatnes sabiedriska nevaldības organizācija (NVO). Tāpat jākonstatē, vai organizācijas mērķi un uzdevumi ir darbs ar bērniem un jaunatni. Šis jautājums ir svarīgs, ņemot vērā kataloga izdošanas būtību. Gadījumā, ja organizācijas Statūti, nosaukums vai kādi citi parametri neliecina par darbu ar jaunatni, par to var liecināt informācija par jau

līdz šim paveikto. Lai izvairītos no pārpratumiem, katalogā tiks publicēta informācija tikai par jau LR Uzņēmumu reģistrā reģistrētajām organizācijām (līdz 2001. gada oktobrim).

Kā informāciju iesniegt?

Informāciju aicinām iesniegt elektroniskā formātā vai ar disketi (iesniedzot federācijā vai sūtīt pa pastu), kas skāra uz e-pastu: lssf@inbox.lv, ar norādi "katalogs". Fotografijas un disketes tiks atdotas informācijas iesniedzējam.

Informāciju aicinām iesniegt līdz 2001. gada 31. maijam. Ja vēlaties informāciju iesniegt vēlāk, aicinām ziņot.

Izdevība arī Universitātei

Pērn komandējumā Somijā LU Bibliotēkas direktors Gunārs Mangulis piedalījās dokumentu centra XEROX organizētajā seminārā par digitālo tehnoloģiju un tās perspektīvam. Nu arī mūsu Universitāte var izmantot firmas pavērtās iespējas.

XEROX pārstāvniecība Baltijas valstīs jau gadu ir iesaistījies projektā "Print On Demand for Baltic Universities" - izdrukā pēc pieprasījuma Baltijas universitātēm. Tagad, lai pārliecinātos par šīs sistēmas nepieciešamību Latvijā, XEROX ir uzstādījis Rīgas Tehniskajā universitātē dokumentu ražošanas iekārtu DocuTech 6180, kuras drukas ātrums ir 180 A4 formāta lapas minūtē.

Tā kā šīs iekārtas jauda ir pietiekoši liela - apmēram 6 miljoni A4 lapas mēnesī, tā pilnībā var apmierināt vairāku universitāšu vajadzības.

"Print On Demand" ideja ir vienkārša: nodrukāt tik daudz dokumentu, cik nepieciešams, tur, kur vajadzīgs, un tad, kad vajadzīgs. Turklāt dokumentu veidi var būt visdažādākie: vienkāršas brošūras, grāmatas plānaļos vākos un citi.

Būtiska atšķirība no tradicionālās ofseta drukas ir tā, ka "Print On Demand" tehnoloģijā ir izdevīgi iespiest arī tikai dažus eksemplārus, bet ofseta iespiedumā izdevīgas ir lielas tirāžas.

Sistēma saprot visus tradicionālos industrijas standarta formātus: PostScript, EPS, TIFF, PDF un citus. Ir iespējams drukāt no parastajām MS Office aplikācijām. Īpaši jāizceļ iespēja izmantot jaudīgu dokumentu skeneri, kas ļauj izveidot vecu izdevumu elektroniskās kopijas. Tās saglabā īpašu dokumentu arhīvu ar iespēju vēlāk pēc vajadzības izdrukāt.

Jauno tehniku piedāvā visām Universitātes fakultātēm un katedrām mācību materiālu un brošūru ātrai publicēšanai.

Sīkākai informācijai e-pasts: lulib@lub.lv vai arī uzziņas pie drukas sistēmas menedžera XEROX pārstāvniecībā Baltijā Evija Taubes: evijs.taube@lva.xerox.lv

Pēc firmas XEROX materiāliem sagatavojusi VIJA APINĪTE

Krievu kultūra Baltijas valstīs karu starplaikā

No 26. līdz 28. aprīlim Rīgā notika starptautiska konference "Krievu kultūra Baltijas valstīs karu starplaikā (1918. - 1940.)".

Konferences atklāšanu vadīja LU Filoloģijas fakultātes dekāne profesore Janīna Kursīte. Konferences dalībniekus uzrunāja rektors Ivars Lācis. Viņš izteica pateicību konferences organizētājiem, kuri visi vairāk vai mazāk saistīti ar Universitāti.

Universitāte starp diviem kariem bijusi kultūru mijiedarbības vieta, kas varēja lepoties ar daudziem spožiem vārdiem. Rektors atzīmēja, ka arī tagad LU līdztekus latviešu mācībspēkiem strādā krievu kolēģi.

Arī Krievijas vēstnieks Latvijā Igors Studeņņikovs izteica pateicību konferences organizētājiem un par iespēju piedalīties tās atklāšanā. Vēstnieks atzina, ka laikā starp diviem kariem Latvija bija viens no aizrobežu kultūru centriem. Būtisks ir fakts, ka jau pirms kara un revolūcijām krievu kultūra Latvijā pastāvēja.

Rīgā darbojās valdības atbalstīts krievu teātris, kas pulcināja daudz tautību skatītājus. Rīga būtībā bija viens no krievu kultūras centriem ārpus Krievijas, uzsvēra vēstnieks. Kultūras izpratnē neatsveramu ieguldījumu deva avīze "Segodņa". Šis

laikraksts demonstrēja lojalitāti un demokrātiju. I. Studeņņikovs atzīmēja, ka krievu valoda starp diviem pasaules kariem tika plaši izmantota Latvijas kultūrā. Vēstnieks uzsvēra, ka kultūras apmaiņa ir viens no svarīgākajiem momentiem starpvalstu attiecībās. Nepaiet ne diena, kad Latviju neapmeklētu krievu kultūras darbinieki. Vēstnieks norādīja, ka tā pieredze, kas gūta sadarbībā starp diviem kariem, dos būtisku ieguldījumu kultūras stiprināšanā. I. Studeņņikovs novēlēja visiem konferences dalībniekiem veiksmi darbā.

Konferences atklāšanas noslēgumā runāja Latvijas kultūras ministre Kārīna Pētersone. Ministre uzsvēra, ka šodien Latvijā mēģinām veidot saliedētu sabiedrību, balstot to uz kultūru daudzveidību. Tomēr nereti mēdzam piemirst, cik daudz vērtīga ir vēsturiskajā pieredzē. Kultūras ministre izteica gandarījumu, ka par konferences norises vietu izvēlēta tieši Rīga, kas attiecīgajā laika periodā bijusi nozīmīgs krievu emigrācijas kultūras centrs līdzās Parīzei, Berlīnei, Prāgai. Būtiski, ka Latvijā krievu kultūrai deva iespēju nodrošināt pēctecību. K. Pētersone pieminēja izcilus krievu zinātnes un kultūras cilvēkus, kā Mihailu Čehovu,

Fjodoru Šalāpinu un citus, kuri devuši būtisku ieguldījumu 20. gadu Latvijas kultūrā. Ministre atzina, ka vēl jāveic darbs krievu akadēmiskās dzīves ieguldījuma novērtējumā Latvijas kultūrā.

Triju dienu piesātinātā programma aptvēra visdažādāko jautājumu loku, kas skāra gan krievu emigrāciju kā sociāli vēsturisku fenomenu, gan krievu politisko integrāciju valsts sabiedrībā, gan jautājumu par krievu presi Baltijas valstīs, gan atsevišķas kultūras jomas un personības.

ANDA LASE

Starp mūža auduma rakstiem
Zib rēna gudrības gaisma.
Tā paliek uz aizvērtiem plakstiem
Un klusē.

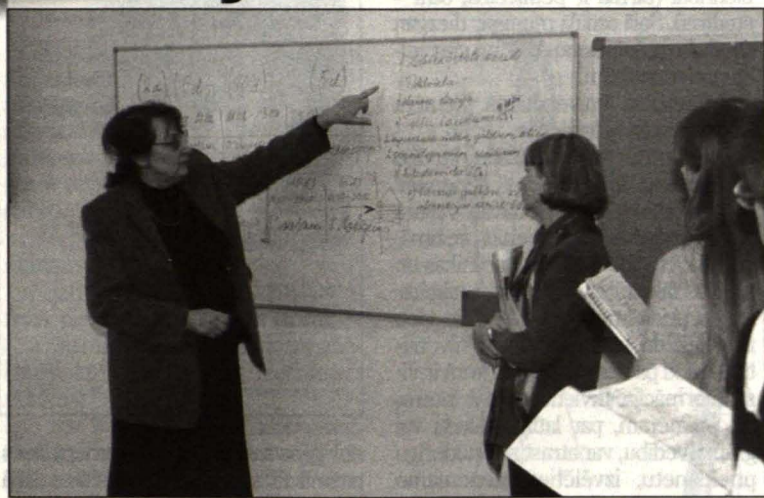
(E. Leja)

Skumstam kopā ar mūsu avīzes galveno redaktori Ilzi BRINKMANI, māti aizsaulē aizvadot.

"UA" redakcijas kolektīvs

JŪSU ZINĀŠANAI

Projektu vadīšana ir perspektīva

Žanete Ilmete nodarbībā

Latvijas Universitātē, tāpat kā pasaulē, projektu vadīšana ir samērā jauna nozare. Projekts ir mērķorientēts, inovatīvs pasākums, kuru izpildot jāiekļaujas iepriekš noteiktajā laikā un izmaksās. To raksturo noteiktas pazīmes, kā, piemēram, iepriekš izvirzīts mērķis, ierobežots laiks, izmaksas, cilvēciskie un materiālu resursi un specifiska darba organizācija. Par projektu vadīšanu Universitātē, par perspektīvam - saruna ar Ekonomikas un vadības fakultātes Dr. ekon. ŽANETI ILMETI.

- Kāds bija jūsu ceļš līdz projektu vadīšanai?

- Man tas bija likumsakarīgs, jo es jau pirms tam ilgstoši nodarbojos ar datu apstrādes projektiem, sarakstīju arī grāmatas par šo tēmu. Tas bija viens no projektu virzieniem, kuriem vajadzīga vadība. PSRS jau ap 1986. gadu parādījās tīklu plānošana, ko sāka izmantot datu apstrādes projektu vadīšanai. Kad robežas tika nojauktas,

tika meklēti kontakti, nodibināju tos ar Brēmenes universitātes profesoru Dvoržāčeku, autoritāti projektu vadīšanā. Latvijas Universitātei un Brēmenes universitātei izveidojās laba sadarbība, tā turpinās līdz pat šai dienai.

80. gados vairākkārt stažējos Vācijā. Sadarbība ar ārzemju asociācijām ir ārkārtīgi nepieciešama, tā apliecina, ka Latvija virzās uz pašu augstāko līmeni. Mēs zinām, kas ir jauns pasaulē, un apzināties ceļu, kas pašiem ejams. Tomēr vēl jāiegulda liels darbs, lai sabiedrību informētu par projektu vadīšanu, lai to popularizētu. Visa publicitāte, protams, prasa naudu... Izdodam žurnālu, regulāri notiek forumi. Nākamais projektu vadītāju forums paredzēts 20. oktobrī. Savukārt 11. maijā notika Vidzemes novada projektu vadīšanas diena.

- Cik perspektīva ir projektu vadīšana Latvijā?

- Projektu vadīšana ir visperspektīvākais darbs. Tai ir vairāki posmi. Pirmais - uzņēmumā tiek realizēti atsevišķi projekti. Nākamais posms ir

uzņēmumi un organizācijas, kas strādā tikai ar projektiem; tos sauc par projektu orientētiem uzņēmumiem. Pēc tam ir projektu orientēta sabiedrība - situācija, kad visa sabiedrība pāries uz projektu orientēto dzīvesveidu.

Projekta ideja ir tāda - ja vēlos ieguldīt naudu pasākumā, tad vispirms aprēķinu, kā to labāk izdarīt, kur būs atdeve. Tālāk plānoju naudas ieguldījumu laikā, sekoju tās realizācijai.

- Vai Universitāte atbalsta projektu vadīšanu?

- Ar prieku jāatzīst, ka Universitātes vadība izturas pret projektu vadīšanu ar lielu izpratni, atbalsta to. Pats rektors atbalstīja un piedalījās forumā, kas notika pagājušā gada novembrī Aulā. Šogad tas notiks 20. oktobrī.

Es aicinu studentus iestāties Projektu vadīšanas asociācijā. Cetur pasaulē, piemēram, Vācijā, Anglijā, studenti tiek maksimāli iesaistīti Projektu vadīšanas asociācijā, ir nodibināta pat speciāla sekcija starptautiskā līmenī "Jaunie spēki". Mēs šādu sekciju vēl neesam izveidojuši, bet ja studenti izrādītu iniciatīvu un iesaistītos, tad labprāt šādu perspektīvu sekciju veidotu.

Pašlaik saņemam ļoti daudz darba piedāvājumu projektu vadīšanā, bet nevaram tos apmierināt. Faktiski mums pat nav ko piedāvāt, jo visi profesionāļi jau ir aizņemti.

Projektu vadīšana ir ļoti perspektīva nozare. Ārzemju fondi gatavi piedāvāt savu naudu. Viņus interesē, vai mums ir profesionāli projektu vadītāji, kas spēj strādāt atbilstošā līmenī. Latvijā strādā ārzemju firmas, kurām arī nepieciešami projektu vadītāji. Viņi sūta uz Latviju savus, bet kāpēc mēs nevarētu piedāvāt savus speciālistus? Reizēm ārzemieņi, kas brauc šeit strādāt, nav vajadzīgajā līmenī, nav pat sertificēti. Šķiet, ka mūsu valdība nemaz nav informēta, ko nozīmē sertificēts projektu vadītājs. Sertifikācija nozīmē konkrētas prasības starptautiskā kontekstā. Ja cilvēks vēlēšies doties strādāt uz ārzemēm vai piedalīties starptautiskos projektos, šis sertifikāts dos lielas priekšrocības. Tas derīgs 30 valstīs, un, lai to saņemtu, jāizpilda noteiktas prasības.

Latvijā jau ir iestājusies Starptautiskajā projektu vadītāju asociācijā. Ir nodibināta arī projektu vadītāju balva, pirmo reizi tā tiks piešķirta 2002. gadā Berlīnē. Nākotnē plānojam šādu balvu nodibināt arī Latvijā.

Ļoti būtiski Latvijā ir sagatavot jaunus speciālistus projektu vadīšanā, doktorandus. Ļoti laba pasniedzēja doktorandiem ir Daiga Āboltiņa, mēs strādājam kopā jau sešus gadus. Pati

projektu vadīšanā strādāju jau trīspadsmit gadus, no tiem divus gadus par viesprofesori Vācijā (Dortmundē) un bieži vien arī mājās runāju tieši par šo tēmu... Projektu vadīšana man nozīmē darbu katru dienu.

- Vai Latvijā strādā arī vieslektori?

- Situācija ar vieslektoriem ir smaga. Arī ārzemēs projektu vadīšana ir samērā jauna nozare, piemēram, Vācijā ir ļoti maz augstskolu, kurās var to apgūt.

Diemžēl tie vieslektori, kas brauc uz Latviju, bieži vien neattaisno mūsu cerības. Labākie speciālisti ir ļoti aizņemti un pelna lielu naudu citur.

- Kādas rakstura īpašības nepieciešamas projektu vadītājam?

- Ir izstrādāts starptautisks standarts, kādām īpašībām jāpiemīt projektu vadītājam. Šis standarts ir apstiprināts Internacionālajā projektu vadīšanas asociācijā, un ir pieejams 30 valstīs. Prasības potenciālajam speciālistam ir šādas: jābūt komunikablam, iniciatīvam, entuziastam, motivētam, motivētājam, spējīgam aizraut, jābūt attīstītai paškontrolei, atbildības sajūtai, personības integritātei. Viņam jābūt orientētam uz noteiktām vērtībām, jāprot risināt problēmas, nepieciešama sistemātiska domāšana, jābūt solidāram, lojālam, izpalīdzīgam, jābūt vadītāja spējām. Ja tā visa nav, tad cilvēks nevar kļūt par projektu vadītāju.

Pretdentem pārbauda: zināšanas specialitātē; viņu sociālās spējas un personības spējas. Pastāv viennozīmīgs uzskats - ja cilvēkam ir labas zināšanas, bet viņš nav komunikabls, viņš nespēj būt projektu vadītājs.

Projektu vadītājam tiek uzticēti līdzekļi, un iekļaujoties robežās, jārealizē mērķis. Viņam jāorganizē sava komanda darbam; vadītājs darbojas kā menedžeris, kuram jāpāņņā, lai cilvēki aizrautīgi strādā dienu un nakti.

- Vai Universitātē pretendenti uz projekta vadīšanu arī jāiztur piemērotības pārbaude?

- Nē. Tomēr Universitāte ir pievienojusies Starptautiskajai projektu vadīšanas sertifikācijas sistēmai. Pašlaik es strādāju pie nacionālā sertifikācijas standarta izstrādes, kurš balstās uz starptautisko standartu. Tiek izstrādāta arī attiecīga dokumentācija. Nākotnē tam, kas vēlēšies saņemt starptautisku sertifikātu projektu vadīšanai, būs jāiziet šie pārbaudījumi.

- Vai šobrīd strādājošie projektu vadītāji var nākt papildināt savas zināšanas par šo tēmu Universitātē?

- Jā, viņi var nākt uz Universitātes pašvaldību un projektu vadīšanas

valsts mācību centru.

Arī bezdarbniekiem ar augstāko izglītību tiek dota iespēja pārkvalificēties. Nodarbības notiek piecus mēnešus katru dienu.

- Vai ir kādi vecuma ierobežojumi projektu vadīšanas apguvē?

Ir noteikums, ka sākt sertificēties uz zemāko līmeni var tikai pēc augstskolas beigšanas un darba pieredzes. Eksistē četri projektu vadīšanas sertifikācijas līmeņi. D līmenis ir viszemākais, un mēs Latvijā sāksim tieši ar to. Tajā ir eksāmens, un rezultātā cilvēks var kļūt par projektu vadītāju praktiķi. Viņš iegūst zināšanas par projektu vadīšanas metodēm, var strādāt kā speciālists komandā. C līmenis ir projektu vadītājs profesionālis, viņš pats var vadīt nekompleksus, vienkāršus projektus un kompleksos projektos - atsevišķās fāzēs. B līmenis ir īstais sertificētais projektu vadītājs, kurš kompleksus projektus vada pats. A līmenis - tas ir programmas vai projektu direktors, kas var vadīt sarežģītas programmas, kas sastāv no daudziem projektiem.

- Vai jums Latvijā ir daudz kolēģu?

- Formāli kolēģu man ir tūkstošiem, bet jautājums ir par to, ko cilvēks saprot ar projektu vadīšanu. Piemēram, avīzēs bieži meklē projektu vadītāju, kas īstenībā nozīmē vienkārši pārdošanas menedžeri...

Kādas zināšanas no šī cilvēka tiek prasītas? Parasti angļu valoda, datorzināšanas, autovadītāja apliecība. Tie, kas meklē projektu vadītāju, bieži vien pat nezina, kādām zināšanām jābūt cilvēkam, kas strādā šajā profesijā.

- Kādas mācības pieejamas projektu vadības interesentiem LU?

- Faktiski šobrīd tikai LU Vadības fakultātē maģistrantiem ir projektu vadīšanas kurss, kopumā 64 stundas. Diemžēl šādā laikā apgūt projektu vadīšanu teorētiski un praktiski nav reāli. Kursos studenti apgūst pamatzināšanas - kā definēt, kā aprēķināt projektu.

Latvijas Universitātes Pašvaldību projektu vadīšanas mācību centrā arī notiek kursi. Pēc apjoma tie, manuprāt, ir nopietnākie Latvijā, notiek 13 dienas, 10 stundas dienā. Tajos gan teorētiski, gan praktiski tiek aplūkots viss projektu vadīšanas kurss. To beidzot, katra komanda izstrādā reālu projektu un veic tā plānošanu, prezentē un aizstāv to. Bieži šī kursa rezultātā izstrādātie projekti kļūst par pamatu reāliem projektiem.

ANDA LASE

Valodas ir Eiropas bagātība

Valodas ir Eiropas bagātība, kas jā saglabā nākamajam paaudzēm. XXII gadsimtu sagaidīs tikai tās valodas, kas tiks aktīvi aizsargātas un attīstītas, tāpēc gan valdības institūcijām, gan visai sabiedrībai jāveic liels darbs valstī runāto valodu pastāvēšanas nodrošināšanai. Priekšnosacījums tam ir valodu juridiskās aizsardzības sistēmas radīšana, bet ne mazāk nozīmīga ir pozitīva sabiedrības attieksme pret daudzvalodību. Lai rosinātu sabiedrisko domu atbalstīt valodu dažādības vērtību un skaistumu, Eiropas Padome un Eiropas Savienība sadarbībā ar UNESCO 2001. gadu ir pasludinājušas par Eiropas Valodu gadu. 2001. gada maijā noslēdzās arī Latvijas prezidentūra Eiropas Padomē. Zīmīgi, ka valodas politikas jautājumiem bija veltīta Latvijas prezidentūras galvenā tematiskā konference "Mazās valodas XXI gadsimta Eiropā", kas 20. un 21. aprīlī risinājās Rīgā,

Melngalvju namā. Konferenci organizēja LR Ārlietu ministrija sadarbībā ar Latvijas Universitāti.

Kas ir "mazās valodas"? Tradicionāli tā apzīmējam apmēram pusi no pasaules 6700 valodām, valodas, kuru runātāju skaits ir mazāks par 10 tūkstošiem. Šīm valodām, it īpaši tad, ja tām nav rakstības, ir ļoti grūti izdzīvot nežēlīgajā valodu konkurences cīņā. Tomēr par apdraudētām var uzskatīt arī valodas, kuru runātāju skaits ir miljons vai pat desmit miljonu. Ja šīs valodas noteiktā teritorijā konkurē ar t. s. lielajām starptautiskajām valodām ar augstu ekonomisko vērtību - angļu, franču, vācu, krievu, spāņu u. c. -, lingvistiskās asimilācijas draudi ir reāli pat tad, ja šīm valodām ir oficiālas valodas statuss. Vairums no Eiropas 225 valodām ietilpst šajā kategorijā, tādēļ konference guva lielu atsaucību. Rīgā bija ieradusies pārstāvji no 41 Eiropas Padomes dalībvalsts.

Pasaulē ik gadus notiek vismaz 5-10 starptautiskas sociolingvistu kon-

ferences par valodas politikas jautājumiem, tomēr Rīgas konference atšķīrās no citām multidisciplinārās pieejas dēļ. Dalībnieku vidū bija Eiropas Padomes, Eiropas Savienības, UNESCO amatpersonas, EP dalībvalstu ministriju pārstāvji, juristi, politikas zinātnes speciālisti, kultūras darbinieki un sociolingvisti. Konferenci atklāja Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga, LR ārlietu ministrs LBērziņš, EP ģenerāls sekretāra vietnieks H. K. Krīgers, UNESCO Kultūras departamenta direktore K. Stenūn un LZA prezidents J. Stradiņš. Plenārsēdēs tika izvērtēti pasaules lingvistiskās ainas attīstības virzieni un problēmas starptautiski saistošas lingvistiskās likumdošanas izstrādē. Referātus nolāsija Eiropas Mazāk lieto valodu biroja direktora vietnieks T. Morings, EP Moderno valodu departamenta direktors Dž. Šilss, Velas valodas politikas pārvaldes vadītājs Dž. Zonss, vadošie Eiropas sociolingvisti T. Skutnaba-Kangasa un R. Filipsons, un citi. Situācijas apzinā-

šana un konkrētu pasākumu izstrādāšana bija darba grupu uzdevums. Konferences dalībnieki piedalījās trīs darba grupās: Likumdošanas loma mazo valodu aizsardzībā un attīstības sekmēšanā, Valoda izglītībā, kultūrā un sabiedrības informācijas līdzekļos, Valodu attīstība un standartizācija. Dalībvalstu pieredzei valodas situācijas regulēšanā tika veltīts īpašs apaļais galds.

Konferences noslēgumā dalībnieki pieņēma īpašu dokumentu, kurā tika arī atzīmēts, ka Rīgas konference ir labs sākums un ierosme plašākai un dziļākai valodas politikas jautājumu apspriešanai turpmākajās tikšanās reizēs. Konferences referāti un ziņojumi tiks izdoti īpašā krājumā, kur ar tiem varēs iepazīties ikviens interesents.

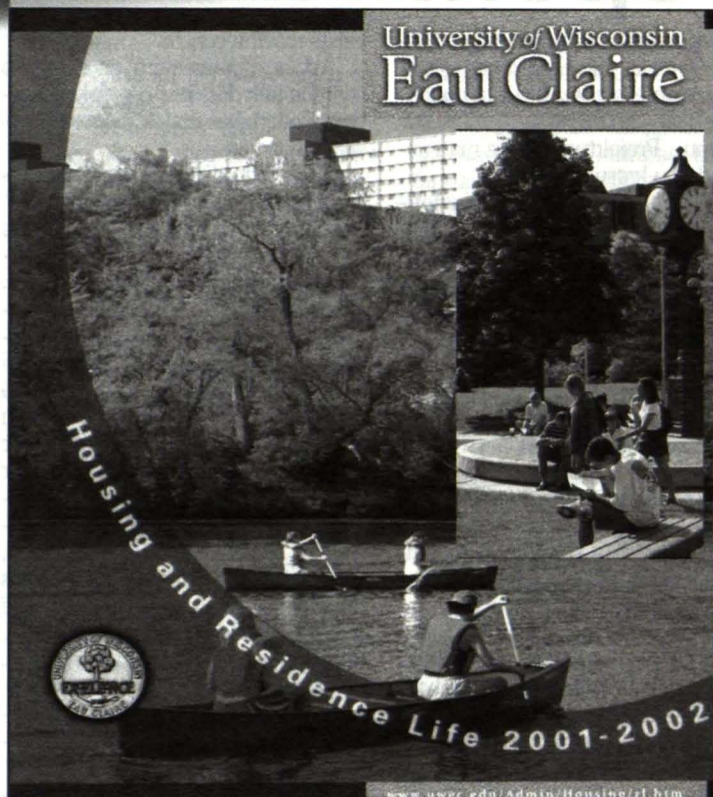
Gan Eiropas Valodu gads, gan tā nozīmīgākais starptautiska mēroga notikums - konference par mazajām valodām - ir pasākumi ar tālejošu praktisku nozīmi. Latvijā optimāla valodu sadzīvošanas un latviešu valodas

noturības modeļa izveide joprojām ir aktuāla. Citu valstu pieredzes radoša izmantošana lielā mērā ļauj izvairīties no kļūdainiem risinājumiem. Pašlaik stājies spēkā Valsts valodas likums, un līdz ar to pamatos ir sakārtoti valodas politikas juridiskie aspekti. Latviešu valodas apguve minoritāšu vidū pilnībā tiks nodrošināta jau tuvākajos gados. Tomēr turpmāk, veltot vērību arī šiem nenoliedzami svarīgajiem uzdevumiem, daudz vairāk jādomā par latviešu valodas pētīšanu, attīstīšanu un standartizāciju. Latvijā nepieciešama valsts atbalstīta un finansēta programma latviešu valodas kvalitātes nodrošināšanai. XXI gadsimta pieeja valodu daudzveidībai un Eiropas Valodu gada gaisotne mums dod gan tiesības, gan pienākumu izstrādāt un pieņemt šādu programmu mūsu valodas nākotnei.

Dr. h. filol., INA DRUVIETE

MĒS PIE VIŅIEM

Rektors Amerikā jeb Vines balle O'Klēras universitātē

◀ 1. lpp.

- Ko vēl paguvāt ASV?

- Man bija vairāki vizītes mērķi: gan O'Klēras universitāte, gan arī Minesotas universitāte. Pirmo reizi biju ASV universitātēs kā rektors, un tas man deva papildu iespējas. Vēlējās pēc iespējas izpētīt ASV universitāšu pārvaldes modeļus, jo LU šobrīd aktuāla ir pārvaldes modernizācija. Tāpat mani interesēja arī ASV universitāšu fondu līdzekļu pārvaldīšana.

Vēl kāda svarīga lieta: Baltijas valstu universitātēs jau uzsākts līdzekļu piesaistīšanas veids, ko amerikāņi saņem kā ALUMNI kustību. Proti, Tallinas Tehniskajā universitātē izdevies

University of Wisconsin
Eau Claire

iedzīvināt to, ka viņu augstskolas beidzēji nodarbojas ar mecenātismu. ASV šīs programmas raksturīgas gan valsts, gan privātajām universitātēm, un līdzekļu apjoms, ko izdodas iegūt no savas augstskolas beidzējiem, ir ievērojams. Piemēram, Minesotas universitāte tuvākajos gados ir plānojis ik gadus palielināt šo fondu par vairāk nekā 100 miljoniem dolāru gadā, tādējādi tuvāko trīs gadu laikā palielinot apjomu līdz 1,3 miljardiem ASV dolāru. Salīdzinājumam: Minesotas universitātē ir divas reizes vairāk studentu nekā LU (viņiem ir trīs studentu pilsētiņas), taču pēc būtības tā ir stipri līdzīga LU. Savukārt O'Klēras universitāte tieši šogad plā-

no sākt savu pirmo ALUMNI kustības kampaņu visas ASV ietvaros. Viņi to sauc par nacionālo kampaņu. Tā ir neliela universitāte ar samērā lielu ziedotāju skaitu, bet nelieliem ziedojumu apjomiem. Tie bija divi interesanti modeļi, ko amerikāņu universitāšu vadība dara, lai palielinātu savas augstskolas finansējumu.

- Vai bija kādas ļoti interesantas tikšanās?

- Jā gan. Sadarbības iniciators starp LU un O'Klēras universitāti ir LU goda doktors Pauls Lazda. Viņam šo gadu laikā izdevies "atvest" uz Rīgu apmaiņas programmas ietvaros vairāk nekā 50 ASV studentu. Manuprāt, mēs īsti nebijām novērtējuši Dr. Lazdas darbības svarīgumu, viņš dara tiešām svētīgu darbu - māca amerikāņiem latviešu valodu. Varbūt nedaudz emocionāli, bet ir visai jocīga sajūta, kad, ejot pa ASV universitātes bibliotēku vai koridoru profesora pavārbā, preti nāk amerikāņu students, kurš sveicina latviešu valodā, un ar viņu izdodas pārņemt arī dažas frāzes latviski. Tas mani ļoti aizkustināja.

O'Klērā bija arī neformāla tikšanās Paula Lazdas mājā ar bijušajiem un nākošajiem apmaiņas programmas studentiem. Mani pārsteidza lielā amerikāņu interese par Baltiju un par latviešu valodu. Tur bija arī kāds jauneklis, kurš Latvijā bija apguvis dūdu spēli un ir viens no nedaudzajiem pārstāvējiem, kuri šo instrumentu spēlē ASV.

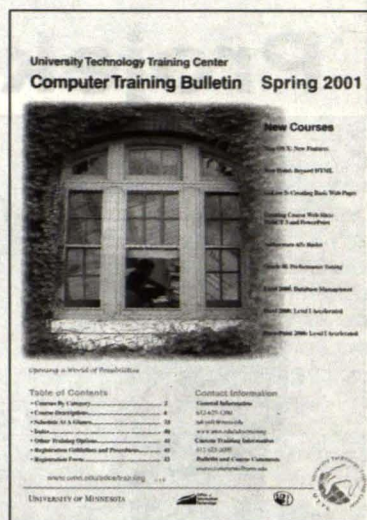
- Vai bija kādas oficiālas tikšanās?

- Darbam visvairāk ieguvu Minesotas universitātē, kur mani uzņēma viceprezidents Roberts Kvaviks. Intensīvā dienā, kur pa stundai mainījās mani sarunu partneri, mēs pārrunājām universitātes darbību, piegriežot sevišķu vērību trešajai svarīgākajai mūsdienu universitātes darbības sadaļai - pakalpojumu sniegšanai sa-

biedrībai (pirmā ir pētniecība; otrā - studijas). Šajā sadaļā mums ir diezgan daudz ko mācīties no ASV un citu valstu universitātēm.

Minesotas universitātes piemērs šajā ziņā ir ļoti pamācošs.

Pirmkārt, tas ir dažādu studiju priekšmetu piedāvājums ikvienam. Šie priekšmeti tiek piedāvāti vakara vai sestdienas, svētdienas režīmā, līdzīgi kā strādā mūsu Ekonomikas un vadības fakultāte vai Juridiskā fakultāte. Šo priekšmetu apguvē bieži vien nav nekādu ierobežojumu. Universitāte izdod pabeztu katalogu, kurā ir visa informācija. Ikviens, kam ir interese, piemēram, par latīņu valodu vai grāmatvedību, var atrast sev noderīgo priekšmetu, izvēlēties pieņemamo apguves laiku, un universitāte ar atvērtām durvīm sagaida šo cilvēku. Ja kāds vēlas apgūt vairāk nekā vienu priekšmetu, viņš var veidot mazus, it kā sev specifiskus studiju sertifikātu apguves moduljus. Kas tie ir par priekšmetiem, kā tie kombinējas - to nolēmj cilvēks, kurš nāk uz universitāti. Protams, ka Atklātās universitātes formā var apgūt arī vairāk. Var mēģināt līdzīgi, kā pie mums iegūt grādus. Parasti gan tie ir augstāki nekā bakalaura grāds. Šī zināšanu apguves forma man šķita ļoti pieņemama. Domāju, ka tas būtu interesanti arī LU mācībspēkiem. Otrkārt, šajā pakalpojumā daļa ir priekšmetu paketes informācijas tehnoloģiju jaunāko pielietojumu jomā - varbūt vairāk Universitātes cilvēkiem domāts, bet tikpat labi arī ikvienam no ārpusas. Proti, šobrīd nepietiek, ka cilvēks, kurš strādā Universitātē, datoru pārzina Word, Excel vai interneta pamata lietošanas apjomā. Universitātes mācībspēkam jau ir jāprot, piemēram, pašam veidot interneta lappuses, datoru jāprot izmantot savu studiju priekšmetu īstenošanai. Taču ne vienmēr ar jaunākajiem teh-

noloģijas sasniegumiem var iepazīties pašmācības ceļā. Universitāte šajā sektorā piedāvā veselu kursu sistēmu. Interese arī ir liela, kaut arī par visiem šiem priekšmetiem jāmaksā: ja tos apgūst studenti, tad ir viena maksa, ja profesors - cita maksa, cilvēki no ielas - vēl cita maksa. Manuprāt, tas ir modelis, ko varētu lietot arī LU. Bieži vien ir grūti sev un citiem atzīties, ka es šo to neprotu. Taču, ja būs šāds plašs piedāvājums bez nopietniem ierobežojumiem, domāju, ka mēs atradīsim mācīties gribētājus.

Pakalpojumu jomā interesants bija O'Klēras universitātes piedāvājums. Proti, ikvienam no šīs universitātes bakalaura programmas studentiem noteikts stundu skaits ir jānostrādā labdarībā. Studenti un lokālā sabiedrība šo universitātes pakalpojuma veidu ļoti atbalsta. Šī sava veida brīvprātīgo kustība ir kļuvusi par nosacītu B priekšmetu bez kredītpunktiem. Domāju, ka arī LU vajadzētu domāt par šādu iespēju.

Jautājusi - MĀRA SADOVSKA

STIPENDIJAS

Var pieteikties ...

uz Prof. E. Felsberga stipendiju

Studiju daļa informē, ka tiek izsludināta pieteikšanās uz gadskārtējo profesora Ernesta Felsberga (LU rektors no 1920. līdz 1923. gadam) stipendiju.

Stipendijas apjoms ir Ls 500. To ik gadu piešķir vienam humanitāro zinātņu bakalaura vai maģistra akadēmisko studiju programmu (filoloģijas, filozofijas, pedagoģijas, vēstures un teoloģijas) pilna laika studentam. Stipendija tiek piešķirta par izcilām, teicamām un ļoti labām sekmēm, īpašiem sasniegumiem pētnieciskajā darbībā un sabiedriskajās akti-

vītātēs.

Kandidatūras stipendijas saņemšanai var izvirzīt pats pretendents, fakultātes (institūta) studentu pašpārvalde, fakultātes (institūta) dome, LU Studentu padome, LU Studiju padome, LU Zinātnes padome, rektors un prorektori.

Priekšlikumus lūdzam iesniegt Studiju daļā līdz 15. jūnijam, pievienojot pretendenta CV, izrakstu no studiju kartes un īsu raksturojumu.

Studiju daļa

uz Dr. M. Z. Saltupa stipendiju

Ikgadēja 10 000 dolāru liela stipendija par piemiņu Dr. Mudītei Zīlītei Saltups no viņas mantojuma. To piešķir Baltijas studiju veicināšanas apvienība, Inc. (AABS). Testaments rakstīts, ka stipendija jāpiešķir Latvijas studentiem tālākām studijām ASV. Testaments paredz, ka stipendijas saņēmējiem jābūt Latvijas pilsoņiem, jārunā latviski un jābūt pastāvīgiem Latvijas iedzīvotājiem.

2002./2003. akadēmisk-

kajā gadā būs tikai viena stipendija.

Iegūstot 10 000 USD lielo Saltupa stipendiju, saņēmējs noslēdz līgumu ar AABS, ka atgriezīsies Latvijā pēc studiju pabeigšanas ASV.

Pieteikums jāiesniedz AABS Baltijas birojā (Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, 240. ist., LV-1586, Rīga, Latvija) **līdz 2001. gada 30. septembrim**.

Interesēties personīgi pie Edgara Karika.

Džeza flautistei un diplomātam piešķirta Saltupa stipendija 2001./02. gadam

2001./02. mācību gadam no sākotnējiem 70 kandidātiem Saltupa stipendijas komiteja (profesori Rasma Kārklīņa, Olavi Arens, Arvids Ziedonis un Valters Nollendorfs) izskatīja astoņus pieteikumus, kurus bija atlasījis AABS Baltijas birojs un kuri pilnībā atbilda visām Saltupa stipendijas prasībām.

Šogad bija ļoti grūti noteikt finalistus, jo tika piedāvātas divas stipendijas, taču kandidātu līmenis bija daudz augstāks nekā citus gadus. 2000. gada 15. decembrī Rīgā četrus finalistus intervēja komisijas locekļi - Fulbraita viesprofesore Mārgareta Ranga (Roosevelt University), profesors Jānis Peniķis (University of Indiana South Bend), profesors Valters Nollendorfs (AABS Baltijas biroja periods) un Edgars Kariks (AABS Baltijas biroja direktora vietnieks).

Džeza flautiste **Ilona Kudiņa-Kutepova** ieguvis maģistra grādu Latvijas Mūzikas akadēmijā, kur beigusi profesora Imanta Sneibja flautas klasi. Kā dažādu kamerorķestru un džeza grupu dalībniece ar soloskaņdarbiem viņa piedalījies koncertos akadēmijā un Latvijas Filharmonijā, kā arī devusies koncertturnejās uz Poliju, Krieviju, Franciju, Švei-

ci, Dāniju, Nīderlandi un Angliju. 1996. gadā ieguvis pirmo vietu Latvijas pušamo un sitamo instrumentu konkursā.

Studējot Latvijas Mūzikas akadēmijā, Ilona Kudiņa-Kutepova nopietni pievērsās džeza mūzikai, lai gan šis mūzikas stils interesējis viņu jau sen. 1994. gadā viņu uzaicināja spēlēt pazīstamajā Latvijas džeza grupā "Flute Fever". Kopš tā laika viņa piedalījies daudzos starptautiskos džeza festivālos. 1995. gadā papildināja savas zināšanas Ēnšedes Mūzikas augstskolā Nīderlandē un 1998. gadā - Londonas Gildholas Mūzikas akadēmijā.

Tā kā Latvijas Mūzikas akadēmijā nav džeza nodaļas, Ilona Kudiņa-Kutepova regulāri sadarbojusies ar daudziem profesionāliem džeza mūziķiem no Amerikas. 2000. gada martā Helsinkos viņa piedalījās Bērklīja (Berklee) Mūzikas koledžas pasaules konkursā, kurā ieguva 10 000 ASV dolāru lielu stipendiju. Bērklīja Mūzikas koledža Bostonā ir starptautiski atzīta augstskola, kurā iespējams iegūt izcilas zināšanas par džeza un mūsdienu mūziku, kā arī par menedžmentu, mūzikas profesiju un tehnoloģijām.

Pēc studijām Bērklīja Mūzikas koledžā Ilona Kudiņa-Kutepova plāno atgriezties Latvijā un iegūtās zināšanas ieguldīt

džeza mūzikas attīstībā savā zemē.

Mārtiņš Jansons ieguvis bakalaura grādu Latvijas Universitātē, kur studējis politikas zinātni un starptautiskās attiecības. Kopš 1998. gada strādājis Latvijas Republikas Ārlietu ministrijā un šobrīd ir trešais sekretārs Latvijas Republikas vēstniecībā Vīnē.

Mārtiņš Jansons plāno turpināt savas studijas un iegūt maģistra grādu Sirakūzu (Syracuse) universitātē Ņujorkā, kur viņš pieņemts Starptautisko attiecību programmā Maksvela pilsonības un publisko lietu skolā.

Mārtiņa Jansona līdzšinējā akadēmiskā un profesionālā darbība liecina par ciešu apņēmību iegūt maģistra grādu un veidot karjeru starptautisko attiecību jomā. 1997. gadā kā atzinību par izcilajām sekmēm Latvijas Universitātē viņš saņēma Atvērtais Sabiedrības institūta stipendiju, lai vienu akadēmisko gadu studētu Viskonsinas O'Klēras universitātē. Šo studiju laikā viņam bija ievērojami akadēmiski panākumi, kuru dēļ viņš tika iekļauts Dekāna Sarakstā. Mārtiņa Jansona pasniegums Viskonsinas O'Klēras universitātē profesors Leonardas Gambrels ierindo viņu desmit labāko studentu sarak-

stā, kādi viņam bijuši pēdējo 33 gadu laikā, pasniedzot starptautisko attiecību kursus.

Pēc maģistra studiju beigām Mārtiņš Jansons plāno turpināt darbu kā diplomāts Ārlietu ministrijā. Viņš tic, ka, papildinot savas zināšanas, spēš arī palīdzēt Latvijai tās ceļā uz Eiropas Savienību un NATO.

Katra no abām šogad piešķirtajām 10 000 ASV dolāru lielajām stipendijām tiks izmaksāta desmit mēnešu laikā, katru mēnesi piešķirot 1000 ASV dolārus. Pirms katra maksājuma stipendiātam būs jāpiliicina, ka viņš turpina sekmīgi mācīties izvēlētajā augstskolā. Stipendija nosaka, ka viena mēneša laikā pēc studiju beigšanas ASV stipendiātam jāatgriežas uz pastāvīgu dzīvi Latvijā.

Iespēja iegūt stipendiju tika plaši izziņota visās Latvijas augstskolās, un par šo iespēju Baltijas birojā interesējās vairāk nekā 40 cilvēku.

AABS un īpaši Baltijas birojs vēl jaunajiem stipendiātiem izcilus panākumus viņu akadēmiskajā darbībā!

Pieteikumus iesniegt angļu valodā.

EDGARS KARIKS,
AABS Baltijas birojs

IEROSMEI

Mode – vasara – vakars – idejas izlaidumiem

Neapšaubāmi izlaidums, balē, vakars – tas ir kaut kas brīnišķīgs, un tieši tad ir nepieciešams īpašs tērps. Iespējams, garš, plandošs, gaišs vai tumšs, tas ir atkarīgs tikai no pašas vēlmēm.

Tērpu idejas – tas ir sākums brīnumam, kas varētu tapt:

- izmanto vairāk gaisīgos audumus, piemēram, plandošu šifonu;
- vari nopirkt audumu apgleznošanas krāsu un veidot ziedus vai rakstus;

- tev ir nepieciešami interesanti aksesuāri – mazas piespraudes, pušķi, lentītes – tie var papildināt tavu tērpu. Varbūt kāds taurenis matos kā atskāpa no zieda tērpā;

- tu vari kombinēt tumšo ar gaišo, veidojot krāsu kompozīciju savā tērpā, tikai tas prasīs vairāk laika un naudas;

- tērpa audumu izvēlies pārdomāti, no tā būs atkarīgs, kā tērps izskatīsies un kritīs, kad būs uzšūts;

- nebaudies no krāsainības tērpā un aksesuāros, jo tieši tad varbūt tu kļūsi par ziedu, kurš koši mirdzēs.

- šīs vasaras krāsas ir gaiši rozā, zila un gaiši violeta.

LINDA BIELE

LUSP paziņojums

Sakarā ar LUSP lapas veidotāju maiņu un struktūras reorganizāciju, lapa netiks izdota līdz nākamā semestra sākumam. Atvainojamies par sagādāto pārsteigumu.

Patiesā cieņā – Informācijas un ārējo sakaru komisijas vārdā Māra Kropa

PĀRDOMĀM

Noslēpumiem pilna pasaule...

Atskatot pēdējās lekcijas zvanam, katrs no mums dodas kaut kur citur: viens uz darbu, cits uz sporta treniņu, vēl kāds – uz tuvējo kafējnicu.

LINDA BĒRZIŅA, LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes studente, dienas otro pusī pavadīja Krišnas Apziņas Kustībā. Saruna ar "UA" šoreiz par to: "Kādu vietu savā dzīvē Linda piešķir..."

- ...neatkarībai?

Būtībā neatkarība kā tāda nemaz nepastāv, jo viss ir savstarpēji saistīts un jebkurš ir atkarīgs no kaut kā. Pat vientuļnieks, kurš dzīvo mežā, nevar būt neatkarīgs, jo laiks un laika apstākļi uzspiež viņam savu atkarību. Manuprāt, neatkarība ir tikai ilūzija, kas mājo cilvēku prātos un ko varbūt dažs labs cenšas sasniegt ar naudas palīdzību, taču tad viņš kļūst atkarīgs no naudas un materiālajām lietām.

- ...nejausībām?

Es domāju, ka nejausību vienkārši nav. Viss notiek tieši tā, kā tam ir jānotiek. Ja varbūt kādam "nejausības pēc" uzbrauc mašīna, tad tas nozīmē tikai to, ka tam tā bija jānotiek, jo tāda ir šī cilvēka karma – iespējams, viņš kādā iepriekšējā dzīvē arī bija uzbraucis kādam ar mašīnu. Tāpat arī, ja kāds vinnē loterijā, piemēram, lielu naudu. Tāpat viņš to ir pelnījis, ja ne sakarā ar šo, tad ar iepriekšējo dzīvi. Es uz

šādiem vinnestiem varu necerēt, jo man pēc karmas viss jāsasniedz saviem spēkiem.

- ...nākotnei?

Es nedomāju par nākotni, jo nekad nevar zināt, kas sekos rīt. Protams, ir kaut kādi sapņi un plāni, taču tiem patiesībā nevajadzētu būt, jo var gadīties, ka cilvēks karmiski nevar realizēt kādu "savu sapni", un rezultātā nerealizētās ilūzijas rada cilvēkā stresu, vilšanos u. tml. negatīvas lietas. Mums nevajadzētu kalt bezjēdzīgus plānus un radīt sev ilūzijas par skaistu nākotni, jo galu galā tādējādi mēs kaitējam paši sev.

- ...naujai?

Nauda man ir tikai līdzeklis mērķa sasniegšanai. Kātrā ziņā manas dzīves mērķis nav nopelnīt kaudzīti naudas un pirkt "visu, ko vien sirds kāro". Patiesībā tādā rīcībā es neredzu nekādu jēgu. Man grūti saprast cilvēkus, kuri ir gatavi ziedot visu savu laiku, lai tikai pēc iespējas vairāk saņemtu naudu. Vai tiešām ir vērts dzīvot tikai tādēļ vien?

Krišnas Apziņas Kustībā pastāv pat tāds nerakstīts likums – ja cilvēks nododas garīgai kalpošanai, Dievs viņam sūta pārbaudījumu – naudu. Un tad var redzēt, kurš ir patiesi bhakta un kurš tāds nav.

- ...narkomānijai?

Savā dzīvē narkomānijai es vietu vispār nepiešķiru, un ir ļoti skumji apzināties, cik daudziem cilvēkiem tā ieņem pirmo vietu. Narkomānija ir kļūvusi viena no postošākajām at-

karībām, kas pārņēmusi daudzus cilvēkus, un man ir ļoti žēl, ka izzūd tik daudzas personības.

- ...neveiksmēm?

Ir kāds visiem zināms teiciens: "No kļūdām mācās!" Tieši tā es uzveru neveiksmes. Tomēr dažkārt ir grūti pateikt, vai neveicās tāpēc, ka man tā konkrētā lieta vispār nav jādara, vai tāpēc, ka esmu pielikusi par maz pūli.

- ...neprātībām?

Šķiet, jo cilvēks paliek vecāks – jo prātīgāks. Agrāk mani ļoti vilināja dažnedažāda neprātīga rīcība, taču nu ir pavisam otrādi – mani vairāk vilina saprātīgums. Lai gan es pieļauju iespēju, ka daudziem mana interese par Krišnas Apziņu arī šķiet gana neprātīga ideja. Vispār man liekas diezgan muļķīgi, ka cilvēks par visām varītēm kritizē to, par ko viņam nav skaidras saprašanas.

- ...nesapratnei?

Ļoti bieži nākas ar to sastapties, un, kā jau iepriekš minēju, nesapratne rodas no tā, ka trūkst zināšanu. Lielākā daļa sabiedrības nespēj pieņemt krišnaītu tāpēc, ka viņi ir pārāk atšķirīgi no visiem, visas viņu izdarības šai sabiedrības daļai šķiet nesaprotamas un bezjēdzīgas. Un cilvēki paši baidās par to interesēties, tādēļ viņi nekad arī neuzzinās, cik ļoti dziļa filozofija ir tam visam apakšā un ka patiesībā tā ir vesela zinātne par Dievu, nevis kaut kāda bezjēdzīga sektantiska darbība.

Es domāju, ka ar nesapratni nav jācinās. To, ko kāds nesaprot šodien, saprātīs pēc gada vai desmit.

- ...nelabvēļiem?

Patiesībā mūsu tā saucamie nelabvēļi ir mūsu lielākie labvēļi. Jo ir jāsaprot viena ļoti svarīga lieta: šie "nelabvēļi" mums palīdz atstrādāt karmu, ko mēs nevarētu izdarīt bez viņu palīdzības. Piemēram, māte pamet savu bērnu, bērns izaug un neparko nevar piedot mātei šādu rīcību. Ja viņš to nekad nespēs piedot, viņš neatstrādās karmu par līdzīgu savu darbību agrāk, un nākamajā dzīvē viņu sagaidīs tas pats. Protams, ka nav viegli, taču ir jāmācās piedot.

- ...netikumiem?

Katram ir sava sapratne par to,

kas ir netikums un kas nav. Manā uzterībā netikums nav tikai kāda fiziska darbība (smēķēšana, dzeršana u. tml.), bet arī darbība, kas norisinās mūsu prātā – skaudība, ļaunums, naid, dusmas utt. Tā, piemēram, kritizējot kādu cilvēku, tās negācijas, ko viņam veļtām, paliek mūsos pašos, un tādējādi lielāku ļaunumu nodarām sev, nevis otram.

Vispār jau mūsdienu sabiedrībā netikumumu ir tik daudz, ka tos visus nav iespējams uzskaitīt. Protams, arī man piemīt savi netikumi, taču es ar tiem cīnos.

- ...našķiem?

Tiem savā dzīvē piešķiru pat pārāk lielu nozīmi. Šķiet, bērībā nesmu saņēmusi pietiekamu saldumu devu, tādēļ to kompensēju tagad un droši vien turpināšu našķoties līdz brīdim, kad tas man sāks kaitēt.

- ...noslēpumiem?

Visa pasaule ir pilna ar noslēpumiem. Arī vēdiskās zināšanas ir noslēpums, jo būtībā informāciju, kas ir tajās, nevar sniegt cilvēkiem, kam nav par to intereses, jo tas nozīmē, ka viņi šo informāciju interpretēs savā skatījumā un līdz ar to sagrozīs patiesās zināšanas.

GITA LIEPIŅA

Krustceles 2001

Baltijas un Ziemeļvalstu kristīgo studentu Vasaras konference

Pērnavā, Igaunijā
No 2001. gada 1. augusta līdz 5. augustam

Baltijas un Ziemeļvalstu kristīgo studentu konferences tēmas: krustceles, izvēles, piedzīvotais, risinājumi, mūsu bezpalīdzība un Dieva spēks.

Konferences valoda būs angļu valoda (būs arī tulkojums latviešu valodā).

Pieteikties aicinām līdz 1. jūnijam. Dalības maksa konferencē – Ls 18. Sīkāka informācija par šo konferenci un pieteikuma anketām saņemama pa tālruni—7611602; E-pastā – lksb@bible.lv; WWW – http://lksb.lv; vai, apmeklējot LKSB biroju, Rīgā Mārupes ielā 16 - 310.

Arī Tev ir iespēja apstāties, padomāt un izvēlēties. Un, kad esi iepazīs savu ceļu, ej pa to.

Tiksimies Pērnavā!
Latvijas Kristīgā studentu brālība

LU VĒSTURE

Docentu Eihvaldu pieminot

4. aprīlī Filoloģijas fakultātē notika docentam Vilnim Eihvaldam (1928 – 1998) veltīts piemiņas pasākums. Krāsainos atmiņu stāstus kuplināja jauno filologu dziedātās dziesmas ar A. Čaka vārdiem

Profesoru Godi atceroties

Ķīmijas zinātņu doktors profesors HARALDS GODE, kurš aprīlī aizgāja mūžībā, ir pasauleslavens ķīmiķis, monogrāfijas un neskaitāmu zinātnisku rakstu autors. Cilvēks, kuru viņa kolēģi atceras kā ne ar vienu citu nesajaucamu, kolorītu personību.

Ieskats darba dzīvē
Jau sākot ar 1944. gadu, Haralda Godes darbība nepārtraukti ir saistīta ar pedagogisko darbu, zinātnieka veikumu, kā arī ar ķīmijas zinātnes popularizēšanu.
Haralds Gode ir dzimis 1918. gada 26. augustā Rīgā, bet viņa dzīves ceļš noslēdzās Vācijā.
1937. gadā Haralds Gode beidza LU Ķīmijas fakultāti. Diplomdarba izstrāde jauno ķīmiķi saveda kopā ar profesoru Augustu Kešānu, un sākās sadarbība gadu desmitu garumā.
1946. gadā Haralds Gode ieguva inženiera ķīmiķa kvalifikāciju, bet pedagogisko darbu uzsāka jau divus gadus agrāk.
No 1948. gada Haralds Gode lasīja lekcijas Valsts Mākslas akadēmijas keramikas nodaļas studentiem par keramikas tehnoloģiju un stikla tehnoloģiju.
1962. gadā Haralds Gode kļuva par LU asistentu, docentu, bet 1976. gadā – par profesoru. No 1979. gada Neorganiskās ķīmijas un ķīmijas tehnoloģijas katedras vadītājs lasīja lekcijas neorganiskajā ķīmijā un kristālķīmijā.
Jau no 1948. gada Haralds Gode iesaistījās profesora A. Kešāna pētījumos par mazizpētījumiem borātiem un atdeva šai jomai četrus gadu desmitus. Haralds Gode atklāja jaunu borātu grupu ar nosaukumu oktaborāti. 1986. gadā iznāca viņa monogrāfija “Sārmzemju metālu borāti”.
Zinātnieku kā Universitātes Bibliotēkas darbā ieinteresētu cilvēku atceras LU Bibliotēkas Reto grāmatu nodaļas darbiniece Laima Laroze. Haralds Gode bija Bibliotēkas padomes un redakcijas padomes loceklis. Palīdzēja recenzēt grāmatas.

Taisnīgs pret ikvienu
Ķīmijas magistre Laila Kļaviņa profesora vadībā nostrādāja vairāk nekā 25 gadus līdz pat viņa aiziešanai pensijā.
Kā spilgtu notikumu Kļaviņas kundze atceras profesora rīkotās ekspedīcijas pa visu Latviju, jo Haraldu Godi bija pārņēmusi ideja: mūsu valsti iespējamas bora atradnes. Tās tomēr atrast neizdevās.

Cilvēks ar kolorītu raksturu
Darbaholiķis – tā profesoru Godi raksturoja kolēģi. “Cilvēkam ir jāstrādā 26 stundas diennaktī,” mēdza teikt profesors. Tajā pašā laikā Haralds Gode bijis rūpīgs un gādīgs ģimenes cilvēks. Viņam ir divi dēli, meita, kā arī kupls mazbērnu un mazmazbērnu pulciņš.

Stingrs un cilvēcisks
Lai cik stingrs un prasīgs Haralds Gode bija attieksmē pret studentiem un darbavietā, viņš nekad nezaudēja cilvēciskumu, tādēļ ar ļaudīm sapratās lieliski. Ja kāds šaubījās, kā gan to vai citu jautājumu atrisināt, Haralds Gode atteica: “Priekš tam es esmu!” un, izrādījies, ka vezums ir izkustējies no vietas.
Kā atceras Kļaviņas kundze, Gode ir bijis “pasakains īsta profesora rokkraksts”, kuru viņa tomēr iemānījusies lasīt.

Strikts vīrs, viens no tiem, kuriem preti runāt nebija ieteicams. Šajā cilvēkā apvienojās tādas šķietami nesavienojamas lietas kā smags raksturs un... komunikabilitāte. Impulsīvu pēc rakstura, Haraldu Godi varēja uzskatīt par cilvēku ar apskaužamu humora izjūtu.

Bora pētījumi bija profesora galvenais zinātnisko interešu objekts. Par saviem pētījumiem viņš ziņoja konferencēs, bija starp šo konferenču organizētājiem, taču uz rietumiem tika vienīgi Latvijas neatkarības laikā. Fakts, ka Vācijā dzīvoja viņa māte un māsa, bija pietiekams, lai tolaik viņu uz rietumvalstīm nelaistu.

Haralds Gode par galveno savā dzīvē uzskatīja darbu. Un necieta tos, kas činkstēja un centās attaisnot nekā nedarīšanu. Ja kāds students vai kolēģis sūdzējies par nogurumu, sāpēm, tad profesors mēdzis teikt: “Kā var kas sāpēt?”

Profesora raženais stāvs allaž bija pamanāms, un arī skaļā balsī nepalika neievērota. Ja profesors Gode lasīja lekciju, tad uzreiz bija skaidrs, kurā telpā tā notiek.

Erudīts, vispusīgi izglītotais cilvēks ar vairāku svešvalodu – angļu, franču, vācu, krievu – zināšanām aizejot atstājis par sevi ne tikai atmiņas, bet arī daudz padarīta darba.

Zinātnieki no Zviedrijas LU

(Nobeigums. Sākums “UA” nr. 15.)

Tā pašā 1934. gada rudenī mūsu Universitātē ar lekcijām uzstājās zviedru mākslas vēsturnieks profesors Gregors Paulsons (Paulsson, 1889 - 1977). 1915. gadā viņš ieguva filozofijas doktora grādu Lundas universitātē. No 1913. gada G. Paulsons strādāja Stokholmas Nacionālajā muzejā un 1920. gadā kļuva par Stokholmas augstskolas docentu. Profesors G. Paulsons bija Starptautiskās mākslas industriālas izstādes zviedru nodaļas ģenerālkomisārs Parīzē (1925. g.) un zviedru mākslas izstādes ASV (1927. g.) ģenerālkomisārs. 1915. gadā viņš aizstāvēja doktora disertāciju, kas bija veltīta dekoratīvās mākslas izpētei, un 1924. gadā publicēja pētījumu estētiskā ar nosaukumu “The creative element in Art” (“Radošais elements mākslā”), kā arī publicēja veselu rindu darbu, kas bija veltīti muzeju darbībai un senās un mūsdienu mākslas problēmām.

Latvijas Universitātē profesors G. Paulsons nolasiya lekciju par zviedru mākslas vēsturi.

1936. gada 2. - 7. novembrī kā Latvijas Universitātes viesis Rīgu apmeklēja zviedru vēsturnieks, Stokholmas augstskolas rektors profesors Svens Tunbergs (Tunberg, 1882. - 1954.). 1914. gadā viņš ieguva filozofijas doktora grādu Upsalas universitātē, kur bija arī docents. Laika posmā no 1919. līdz 1949. gadam S. Tunbergs bija Stokholmas augstskolas profesors, bet no 1927. līdz 1949. gadam - tās rektors. Kā vēsturnieks profesors S. Tunbergs pētīja senākos laikus, viduslaikus un XVI gadsimta Zviedrijas vēsturi. Par nozīmīgākajiem no viņa darbiem specialīsti uzskata monogrāfiju “Sigismund och Sverige 1597 - 1598” (“Sigismunds un Zviedrija”, 2. sēj., 1917 - 1918) un dažādas citas publikācijas, kurās profesors S. Tunbergs apskata dažādus Zviedrijas politiskās vēstures aspektus.

Viesojoties Rīgā, profesors S. Tunbergs Latvijas Universitātē nolasiya divas lekcijas. Pirmo priekšlasījumu viņš noturēja jau savas ierašanās dienā, par tā priekšmetu izvēloties tēmu “Ziemeļi līdz Gustava Ādolfa laikmetam”. Savu otro lekciju viņš nolasiya 6. novembrī Latvijas-Zviedrijas biedrības rīkotajā vakarā, kur runāja par pašu Gustavu Ādolfu.

Sava apmeklējuma laikā profesors S. Tunbergs izbrauca uz Zemgali un Kurzemi, apskatīja Ķemerus. Rīgā viņš apmeklēja Brāļu kapus un baleta izrādi Nacionālajā Operā. Runājot ar Latvijas Universitātes pārstāvjiem, profesors S. Tunbergs pastāstīja, ka ar mērķi tuvināt Baltijas jūras baseinā atrodošās valstis Stokholmā jau dibināts Baltijas valstu institūts. Lai sniegtu studentiem no katras Baltijas valsts iespēju vienu semestri studēt Zviedrijas augstākajās mācību iestādēs, šis institūts piešķir stipendijas 1000 kronu apmērā. Viņš arī teica, ka uzsākts sagatavošanās darbs Baltijas valstu katedras organizācijai pie Stokholmas universitātes. Šajā katedrā Latvijas zinātnieki varēs lasīt lekcijas par latviešu valodu, literatūru un kultūru. Citas ziņas par profesora S. Tunberga uzturēšanos Rīgā neizdevās iegūt.

Upsalas universitātes docents Dr. Torstens Krokstrēms (Krokström, 1905. - 1950.) 1937. gada 2. februārī mūsu Universitātē nolasiya referātu par aktuālām dabaszinātņu problēmām Zviedrijā. T. Krokstrēms, zviedru ģeologs, no 1936. gada mineraloģijas un petrogrāfijas docents Upsalas universitātē. 1946. gadā viņš tika uzaicināts par ģeoloģijas profesoru jaunizveidotajā Aleksandrijas universitātē. Kā zinātnieks T. Krokstrēms pētījis kalnu rašanos un bazaltu izcelšanos.

Savā darbā “Gotlāndska vitriārius” (1950) profesors J. Rūzvals ne tikai pilnībā inventarizēja un klasificēja aplūkoja jautājumus, kas skar ģeoloģiju, meteoroloģiju, astronomiju, ģeogrāfiju un augu ģeogrāfiju. Kā pastāstīja Dr. T. Krokstrēms, zviedru zinātnieki tajā laikā ģeoloģijā visvairāk pētīja kristāliskos iežus. Viņiem bija arī liela interese par paleontoloģiju, un daudz tika darīts arī Zviedrijas pētīšanā. Ģeogrāfijā zviedru zinātnieki veica lielu pētniecības darbu Zviedrijas upju morfoloģijā un ezeru noteku jomā. Tika organizētas vairākas ekspedīcijas uz arktisko rajonu un citām pasaules daļām.

Klimatoloģijas problēmu izpēte bija saistīta arī ar bioloģijas problēmām. Meteoroloģijā zviedru zinātnieki īpaši pievērsās tvaiku kondensācijai gaisā un tika veikti pētījumi par skaņas izplatīšanās ātrumu augstākajos gaisa slāņos.

Zviedru astronomi pētīja galvenokārt zvaigžņu gaismas stiprumu un krāsas, zvaigžņu iekšējās uzbūves un Piena ceļa struktūru; dažī novērojumi tika veikti Javas salā.

Augu ģeogrāfijā svarīgākie bija augu sabiedrību pētījumi, sevišķi - ziemmeļos, saistot tos ar ģeoloģijas problēmām; lielu uzmanību zviedru zinātnieki pievērsa kūdras purvu pētījumiem.

Tā kā Dr. T. Krokstrēma specialitāte bija mineraloģija un petrogrāfija, viņš 1937. gada 27. februārī LU Ģeoloģijas institūtā nolasiya referātu par diabāžu pētījumiem, to iedalījumu un nomenklatūru.

Diemžēl mums nav precīzu ziņu par Dr. T. Krokstrēma vizītes mērķiem, bet, tā kā viņa lekcijām bija pārskata raksturs, var domāt, ka viņš gribēja palīdzēt mūsu zinātniekiem labāk orientēties toreizējās Zviedrijas zinātnes situācijā un varbūt izvēlēties latviešu un zviedru zinātnieku kopdarbības virzienus.

1937. gada oktobrī LU Padome atļāva Inženierzinātņu fakultātei uzaicināt lekciju nolasišanai zviedru zinātnieku profesoru Dr. Otto Lintonu (Linton, 1880 - 1938). Pēc savas specialitātes viņš bija tilts celtniecības inženieris. 1901. gadā beidzot Augstāko tehnisko skolu, O. Lintons strādāja par inženieri Tehniskajā inspekcijā, bet no 1908. gada viņš uzsāka pasniegēja darbību. Laika posmā no 1915. līdz 1938. gadam O. Lintons bija profesors Augstākajā tehniskajā skolā un nodarbojās ar metāla konstrukciju un tilta būves problēmām. Kopš 1915. gada viņš vadīja privātu konsultāciju biroju Stokholmā. Pēc profesora O. Lintona projektiem Zviedrijā tika uzbūvēta vesela lielu tiltu rinda. Viņa pakalpojumus bieži izmantoja arī ārvalstīs. Bet mums neizdevās noskaidrot, vai viņš pieņēma uzaicinājumu nolasiēt lekcijas mūsu Universitātē.

Latvijas Universitāti apmeklēja arī zviedru mākslas vēsturnieks Johans Rūzvals (T. Roosval, 1879 - 1965). Izglītību viņš ieguva Upsalas un Berlīnes augstākajās mācību iestādēs un 1903. gadā ieguva filozofijas doktora grādu. 1904. gadā J. Rūzvals kļuva par Upsalas universitātes docentu, bet kopš 1914. gada bija Stokholmas augstskolas docents, kur 1920. gadā arī ieņēma Ziemeļu zemes un salīdzinošās mākslas vēstures profesora amatu. Kopš 1930. gada viņš turpat pasniedza arī tēlotājas mākslas teoriju un vēsturi. Profesors J. Rūzvals bija liela mēroga pētnieks, kurš publicējis daudz darbu par mākslas vēsturi, jo sevišķi - par viduslaiku mākslu; šajā jomā galveno uzsvāru viņš lika uz Gotlandes mākslas izpēti. Publicējis monogrāfiju “Die Kirchen Gotlands” (“Gotlandes baznīcas”, 1911), “Die Steinmeister Gotlands” (“Gotlandes akmeņkaļi”, 1918) utt.

Savā darbā “Gotlāndska vitriārius” (1950) profesors J. Rūzvals ne tikai pilnībā inventarizēja un klasificēja

Gotlandes stikla glezniecības materiālu, bet arī deva tā ikonogrāfisku (“ikonogrāfija” - kāda sīzeta vai personas attēlojuma izpēte, aprakstīšana, sistematizācija pēc tipoloģiskajām pazīmēm un atveidojuma shēmām mākslas zinātnē) aprakstu. No speciālistu viedokļa liela nozīme ir tādiem viņa darbiem kā “Studier i Danmark” (“Dāņu studijas”, 1918), “Riddar St Görän” (“Bruņinieks Sv. Jērans”, 1919), monogrāfijām par baznīcu arhitektūras vēsturi, Senās Romas un Bizantijas mākslas vēsturi. Pēc brauciena uz ASV J. Rūzvals uzrakstīja monogrāfiju “Amerikas konst” (“Amerikas māksla” 1924) - pirmo pētījumu zviedru valodā par šo jautājumu.

Ar tiešu un aktīvu profesora J. Rūzvala līdzdalību tika izdoti mākslas zinātnes tēmai veltīti periodiskie izdevumi - tādi kā “Konsthistorisk tidskrift” (“Mākslas vēstures žurnāls”), ko izdeva Mākslas vēstures biedrība Stokholmā. Laika posmā no 1918. līdz 1948. gadam viņš bija šī žurnāla redaktors.

1937. gada novembrī (precīzus datus, diemžēl, noskaidrot neizdevās) profesors J. Rūzvals Latvijas Universitātē nolasiya lekciju par tēmu “Militärisches Geist in der Baltisch-Nordischen Kunst am Ende des XV Jahrhunderts” (“Militārais gars Baltijas-Ziemeļu mākslā XV gadsimta beigās”).

Pēdējais zviedru pētnieks, par kuru mums zināms, ka tas apmeklēja Latvijas Universitāti pirmās republikas laikā, bija vēsturnieks un politiķis darbinieks, Stokholmas universitātes profesors Karls Hildebrands (Hildebrand, 1870 - 1952). 1898. gadā viņš ieguva doktora grādu Upsalas universitātē par disertāciju “Johan III och Europas katolska makter 1568 - 80” (“Johans III un Eiropas katoliskās valstis 1568 - 1580. g.”) un 1898. - 1902. gadā ieņēma vēstures docenta amatu tajā pašā universitātē. No 1901. gada K. Hildebrands sāka strādāt avīzē “Stockholms Dagblad” un 1904. - 1913. gadā bija tās galvenais redaktors.

Tāpat viņš aktīvi piedalījās Zviedrijas politikā dzīvē, bija saistīts ar tās likumdošanas iestāžu darbību. Vienlaikus viņš ļoti auglīgi darbojās zinātnes laukā, publicējot pētījumus par visdažādākajiem jautājumiem. Pēc speciālistu domām, pieminēšanas vērti ir tādi viņa darbi kā “Stockholmas historia” (“Stockholmas vēsture”, 1897), “Donaumonarkien i krig”, (“Donavas monarhijas karā”, 1915), “Det gamla och det nya Kina” (“Vecā un jaunā Ķīna”, 1927), “Afrika” (1936) u. c.

Profesors Dr. K. Hildebrands bija arī viens no tiem, kas visaktīvāk veicināja sadarbības veidošanos starp Zviedriju un Baltijas valstīm. Viņš piedalījās Zviedrijas-Lietuvas un Zviedrijas-Latvijas biedrību organizēšanā un no 1931. līdz 1937. gadā bija pēdējās priekšsēdētājs.

Kad Latvijas-Zviedrijas biedrība un zviedru biedrība Latvija 1938. gada 6. novembrī rīkoja Zviedrijas karaļa Gustava Ādolfa piemiņas dienu, sarīkojumu ievadīja profesora K. Hildebranda lekcija par šo izcilu zviedru valdnieku, kuru viņš nolasiya tajā pašā dienā LU aulā.

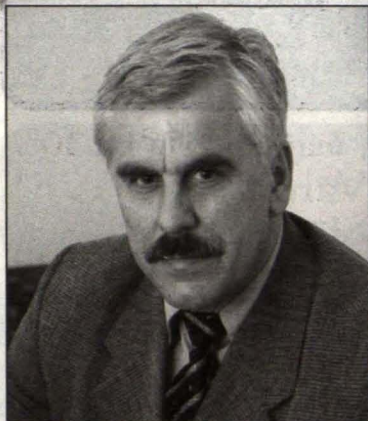
7. novembrī viņš uzstājās ar priekšlasījumu par Āfriku un koloniālvalstīm. Savā priekšlasījumā profesors K. Hildebrands pamatīgi aplūkoja Melnā kontinenta ekonomiskās, politiskās, sociālās un reliģiskās problēmas.

Nobeigumā atzīmēsim, ka Latvijas Universitātes un Zviedrijas zinātnieku sakaru problēma prasa pamatīgu izpēti.

GEORGS BRIEŽKALNS,
LU Bibliotēkas bibliogrāfs

LU BIBLIOTĒKĀ

Vai vēlaties iemācīties vadīt automašīnu?

Ja esat gatavi uz šo soli, tad jums varētu lieki noderēt LU Autoskolas direktora GUNTA JĒKABSONA stāstītāis.

- Kā ir radusies LU Autoskola?
- Tās vēsture ir ļoti sena. Padomju laikos tā bija LU DOSAAF skola, bet brīvajā Latvijā pārveidojās par LU Autoskolu. Pašlaik eksistējam kā SIA. Pārsvārā nodarbojamies ar stu-

dentu un darbinieku apmācību – sagatavošanu autovadītāja apliecības iegūšanai. Apmācām B kategorijas autovadītājus. Mūsu mācībspēki un instruktori ir ar lielu pieredzi autovadītāju apmācīšanā. Piemēram, mācībspēks Ivars Bāliņš, instruktori Vjačeslavs Kuzņecovs, Pēteris Alksnis un citi.

- Cik daudz kursantu iegūst autovadītāja apliecību?

- Vidēji mūsu skolā gadā to iegūst ap 300 apmācāmo. Mūsu skolas sekmiņas procenti ir atrodams CSDD mājas lapā internetā.

Svarīgi ir tas, ka LU Autoskola piemēro atlaidi studentu un LU darbinieku apmācībai. Skola nodrošina arī iespēju iegūt medicīnisko izziņu un pirmās medicīniskās palīdzības apliecību.

Vēl kas jauns. Mēs piedāvājam palīdzēt atgūt vadītāja iemaņas cilvēkiem, kuriem ir bijis pārtraukums praktiskajā autovadīšanā.

- Kā jūs cilvēku iedrošinātu uzsākt mācīšanos?

- Tas nav nekas sevišķs. Tā lieta ir pati par sevi saprotama. Visiem jauniem cilvēkiem ir nepieciešamas autovadītāja tiesības. Domāju, ka nav ko baidīties un droši jānāk uz LU Autoskolu.

- Cik ilgs ir apmācības process?

- Tas ilgst divus mēnešus. Lai mēs būtu droši uz ielas, ir jāiemācās ceļu satiksmes noteikumi. Paralēli tam jānāk vadīt automašīnu. Ja, apgūstot ceļu satiksmes noteikumus, cilvēks pret tiem izturas nopietni, problēmas nevar rasties. Grūtāk ir ar autovadīšanu, jo prasības pret satiksmes dalībniekiem ir ļoti augušas. Kārtojot autoeksāmenu CSDD, tiek prasīts izbraukt dažādas figūras, "noparkot" automašīnu. Bez tā pie praktiskās braukšanas pa ielu kursants nemaz netiek laists, jo satiksmes intensitāte ielās ir pieaugusi un mūsdienu apstākļi prasa no vadītāja labu braukšanu.

Labāk, ja, nākot uz kursiem, cilvēkam jau mazliet ir priekšstats par

auto un vispārējām vadīšanas iemaņām. Taču ja nē – galvenais, lai būtu vēlme sākt arī no sākuma.

- Vai cilvēks, kurš nav braucis, var to iemācīties 18 obligātajās mācību braukšanas stundās?

- Tas ir ļoti individuāli, bet parasti vajag vairāk stundu. Ir nepieciešama vēlme iemācīties vadīt automašīnu, nopietni pie tā piestrādāt, un tad jau veiksmē būs! Protams, ka gadiem ir nozīme. Jo vēlāk cilvēks nolemj šo lietu apgūt, jo tas ir salīdzinoši grūtāk. Taču gadi nav šķērslis – vecuma ierobežojumi nepastāv. Pie mums nāk ļoti dažādi cilvēki.

- Vai jūs pats esat daudz braucis?

- Mans autovadīšanas stāžs ir jau vairāk nekā 20 gadu. Esmu apzinīgs braucējs un līdz šim nopietnos ceļu satiksmes negadījumos neesmu iekļuvis.

- Kā no tiem izvairīties?

- Pamatprincips, ko ievērojot, ir tāds: ne tikai braukt tā, kā noteikumi atļauj, bet vienmēr censties reāli

novērtēt situāciju – gan ceļa segumu, gan priekšējo un aizmugurējās automašīnas un attiecīgi izvēlēties braukšanas ātrumu. Manuprāt, tas negadījumu risku samazina uz pusi.

- Kad sāksies nodarbības?
- Skola pašlaik uzsākusi jaunu grupu komplektēšanu. **Pieteikšanās līdz 18. maijam.**

Nodarbības notiks Krišjāņa Valdemāra ielā 69, 5. stāvā. Pieteikties Brūņinieku ielā 36, sētas mājā, 3. korpusā, 2. stāvā. Jāņem līdzi pase. Pirmā iemaksa – Ls 32 (par teoriju un pirmo braukšanas nodarbību).

Informācija pa tālruni: 7274889 no plkst. 9.00 līdz 17.00; mob. tāl. 6525383.

Nenokavējiet! Vasaras sākums ir labākais laiks, lai mācītos vadīt automašīnu!

MĀRA SADOVSKA

KINO

Konkurss ar Baltic Cinema

Nav pagājis nemaz tik ilgs laiks, kopš visi varējām vērot uz ekrāniem lielisko un varbūt arī nemaz tik lielisko latviešu, igauņu un somu aktierpēli filmā "Trīs stāsti par...". Rēķinot pēc latviešu kino standartiem, ir pagājis nenozīmīgi īss laiks sprīdis, un skatītāji atkal tiek iepriecināti ar jaunu gara darbu – latviešu un igauņu bāleliņu kopražojuma filmu, ko ir iespēja noskatīties k/t "Oskars" no 18. maija. Acīgākie skatītāji atcerēsies, kur iepriekš ir redzēts režisors un viens no scenāriem – Pēteris Simms. Te nu viņa ir, pēc atrāšanās igauņu publikai arī līdz mūsu kinozālēm beidzot atklūvusi saldā tragikomēdija "Labās rokas". Necenšoties neko īpaši pārmet filmas veidotājiem, jāsecina tomēr, ka tāds sen zināms atdarinājums par Bonijas un Klaida tēmu vien ir. Faktiski filma ir korekta, un tikai, no jebkura viedokļa skatoties. Sižeta darbība risinās nelielā pilsētiņā, kur starp zagļi un likuma sargu veidojas attiecības, neskatoties uz labi zināmām šādas savienības beigām un visām no tā izrietošajām sekām. Pietiekami interesanti novērtētas un parādītas arī abu mīlnieku attiecības ar pārējo sabiedrību un apkārt notiekošais. Ja aktrises Rēzijas Kalniņas aktierpēli var uzskatīt par samērā veiksmīgu, tad karstie igauņu zēni – Lembits Ulfsaks, Tīnu Karks un Tīts Suks – izskatās diezgan nožēlojami uz Ata Tenberga fona. Neskatoties uz visu iepriekš teikto, filmu tomēr ir vērts noskatīties kaut vai tādēļ, ka tik drīz no pašmāju kino meistariem diez vai kaut ko sagaidīsim un šī nu ir tā retā iespēja papriecāties par mūsu

aktieru varējumu. Salīdzinot ar iepriekš nedaudz aprakstīto filmu ("Labās rokas"), kino teātris "K. Suns" no 11. maija piedāvā jaunu amišu gara darbu pusaudžiem – "Vecīt, kur ir mans autiņš?". Ko tur daudz teikt, parasta, neko neizsakoša komēdija tiņiem un pusaudžiem ar tipiskiem amerikāņu jociņiem (man personīgi daļa nav saprotama). Jau pirmās desmit minūtes atsauc atmiņā filmu "Pirāgs amerikāņu gaumē" un tai līdzīgās. Filma būtībā ir par neko. Kaut kādi jaunieši kaut kur izklaidējas un risina savas, viņu uztverē bezgalīgās un svarīgās, problēmas. Ideāla filma puslīdz ļabai laika pavadīšanai, ja nu galīgi nav ko darīt un ir brīvais laiks. Šādu filmu droši var apmeklēt kopā ar draudzeni vai draugu, sēdēt tajā rindā un, pateicoties tai košļenei, aktīvi izmantot intīmo mijkrēslī (jāsaka gan, ka alus dzeršanu tajā pašā brīvajā laikā filma tomēr nespēj aizvietot). Nelielu bonusu filmai varētu dot par samērā spraigo sižetu, kas prasīgākam skatītājam neļauj filmas vidū pamest zāli.

Tad nu arī kārtā konkursa jautājumiem, uz kuriem pareizi atbildot, ir iespēja vinnēt brīvbilētes uz augstākminētajām filmām!

1. Kā beidzas romantiskais sakars starp galvenajiem varoņiem filmā "Labās rokas"? a) Bēdīgi!; b) Protams, ka bēdīgi!; c) Viņi beigās apprecas; d) Galvenais varonis (likuma sargs) atgriežas ģimenē pie sievas un bērniem.

2. Kādaī nesen redzētai filmai viens no režisoriem ir P. Simms? a)

Kadrs no filmas "Vecīt, kur ir mans autiņš?"

Kadrs no filmas "Vecīt, kur ir mans autiņš?"

Nekādaī, P. Simms tēloja pirāgu filmā "Pirāgs amerikāņu gaumē"; b) Ja neklūdos, tad varētu būt filmai "Krustneši"; c) Varbūt – "Trīs stāsti par..."; d) Aida; e) Kas ir P. Simms?

3. Cik latviešu aktieru ir filmā "Labās rokas"? a) Ja statistika nevil, tad pat 50%; b) Nav, tas taču ir Holivudas projekts; c) Nezin, kaut kādas nenozīmīgas lomas masu skatos.

4. Kā beidzas jaukā tiņu filma "Vecīt, kur ir mans autiņš"? a) Ar tīriem; b) Viss labs, beigas labas; c) Kas to lai zina, kurš tad viņu skatās!; d) Uzvarēja labie.

5. Kā sauc divus galvenos filmas "Vecīt, kur ir mans autiņš?" varoņus – draugus? a) Kens un Bārbija; b) Džese un Česters; c) Džons un Bils; d) Gova un Čālis.

6. Vai filmā "Vecīt, kur ir mans autiņš?", ir redzams arī kāds nēģeris? a) Jā, tas taču ir klasisks Holivudas projekts; b) Neticami, bet nē; c) Tas vīrietis ar zeķi galvā varētu būt nē-

ģeris (jā, no teikti nēģeris)!

Tad nu, mīļie, ejiet uz kino, burieties, miniet pareizās atbildes un sūtiet uz e-pastu: sprints57@yahoo.com, ar piezīmi – "Konkurss" līdz 21. maijam. Pareizās atbildes un laimīgie, varbūt arī ne tik ļoti laimīgie, uzvarētāji nākamajā avīzes numurā.

Interesentiem Baltic Cinema piedāvā:

k/t K.Suns "VECĪT, KUR IR MANS AUTIŅŠ?"
k/t "OSKARS", k/t "Kino – 52 "HANIBĀLS"
k/t "DAILE-1" "DZĪVĪBAS PIE-

Kadrs no filmas "Labās rokas"

RĀDĪJUMS
k/t "DAILE-2" "MISS SLEPENĀ AGENTE"
k/t "DAILE-2" "TĪĢERIS UN DRAKONS"
k/t "Teika" "IEPAZĪSTIES, MANI VECĀKI".

B. S. ŠVINSKIS

Gadsimta filmu parāde

Rīgas 800. jubileju gaidot, kino teātris "Rīga" piedāvā gadsimta filmu parādi:

- Zviedrija**
15. 05. Dziesmas no otrā stāva. Rojs Andersons, 2000.
16. 05. Sargengēlis. Sjūzena Ostena, 1990.
17. 05. Labvakar, Vallenberga kungs! Čells Grēde, 1990.
18. 05. Eņģeļu māja. Kolins Natlijs, 1992.
19. 05. Fanija un Aleksandrs. Ingmars Bergmans, 1982.
20. 05. Persona. Ingmars Bergmans, 1966.

21. 05. Baltie meli. Mats Årens, 1995.
22. 05. Izceļotāji. Jans Troels, 1971.
23. 05. Elvira Madigana. Bū Viderbergs, 1967.
24. 05. Sasodītā pasaule. Lūkass Mudi-sons, 1998.

- Itālija**
25. 05. Vidusjūra. Gabriele Salvatore, 1991.
26. 05. Romeo un Džuljeta. Franko Dzeffirelli, 1968.
27. 05. Pēdējais tango Parīzē. Bernardo Bertoluči, 1972.
28. 05. Velosipēdu zagļi. Vittorio de Sika, 1948.
29. 05. Nakts. Mikelandželo Antonio-

- ni, 1960. IT, LV
30. 05. Balle. Ettore Skola, 1983.
31. 05. Bērnu zaglis. Džanni Amelio, 1992.
01. 06. Saldā dzīve. Frederiko Fellini, 1960.
02. 06. 8 1/2. Frederiko Fellini, 1963.
03. 06. Pēdējais imperators. Bernardo Bertoluči, 1987.

- Vācija**
04. 06. Marijas Braunas laulība. R. V. Fasbinders, 1978. GER, EN, LV
05. 06. Mēs – brīnumbērni. Kurts Hoffmans, 1958. GER, EN, LV
06. 06. Kongress dejo. Ēriks Čarels, 1931. GER, EN, LV
07. 06. Pavalstnieks. Volfangs štaute,

1951. GER, EN, LV
08. 06. Baltā roze. Mihaels Ferhovens, 1981. GER, EN, LV
09. 06. Jaunais Tērless. Folkers Šlendorfs, 1966. GER, EN, LV
10. 06. Aguirre - Dieva dusmas. Verners Hercogs, 1972. GER, EN, LV
11. 06. Tilts. Bernards Vikijs, 1959. GER, EN, LV
12. 06. Atvadas no vakardienas. Aleksandrs Klūge, 1966. GER, EN, LV
13. 06. Svešinieks. R. V. Fasbinders, 1969. GER, EN, LV

- Dokumentālās filmas**
14. 06. Koyaanisqatsi (ASV). Godfrejs Redžio, 1972/82.
15. 06. Mikrokosmos (Francija). K.

- Nurisani, M. Perno, 1996.
16. 06. Laimīgo ļaužu klubs (Zviedrija). Džons Sodebergs, 1998. SE, EN, LV
17. 06. Es esmu latvietis (Latvija). Ansis Epnars, 1990. LV
18. 06. 235 miljoni (Latvija). Uldis Brauns, 1967. LV
19. 06. Tā dzīvot nedrīkst (Krievija). Stapislavs Govoruhins (RUS). LV
20. 06. Vai viegli būt jaunam? (Latvija). Juris Podnieks, 1986. LV
21. 06. Parastais fašisms (Vācija). Mihaels Romms.
26. 06. VW Komplekss (Vācija).
27. 06. Nick's Film (Vācija).

(Turpinājums sekos)

IEPAZĪSIMIES

Universitātē mostas mūzikas dzīve

No 19. aprīļa līdz 5. maijam Latvijā noritēja džeza forums ar meistarkursiem LU studentiem. Maia Baratašvili (Gruzija) mūzikas nodaļas studentiem pasniedza vokālā džeza meistarkursus

No kreisās: Joerns Skogheims (Norvēģija) ģitāras nodarbībā LU galerijā "Bastejs". Viktors Fonarijovs (Izraēla) praktiskās improvizācijas lekcijā

REKLĀMA, INFORMĀCIJA

Statistika ar SPSS, STATGRAPHICS, EXCEL: Datu bāzes, apstrāde, apmācība, instalācija. Tāl. 7531434, Gustavs.

Teātri "Skatuve" 16. maijā plkst. 18.30 izrāde "Vārds" (Šosezon pēdējoreiz)

LU ART FORUMS
30.09.2001.

Mūzika
Dizains
Māksla

KURŅ CĒĻI: Kr. Valdemāra 48 14.08

Dalībnieki tiek pieņemti 3 kategorijās:
I. dizains (akvareļi, apģērbi, spēļi)
II. mūzika (DJ mix, kompozīcija, dziedāšana, dziedātāji)
III. māksla (glezniecība, zīmēšana, tēlošana, dejojšana, dzeja, proza, foto u.c.)

INFORMĀCIJA
pa telefonam: 6543947 9737142

Internetā:
www.lu.lv/uartforums

FORUMU ATBALSTA:
A/S "Komēta"
A/S "Rīgas Piena Kombināts"
A/S "Zvaigzne ABC"
A/S "Dzintars"
A/S "Dobele"
Ziedu salons "Arēls"
SIA "Rīgas Zieds"
Studentu un Jaunatnes Ceļojumu Birojs

IEPAZĪSIMIES

...ar "Jumavu"

"Vieda" piedāvā

INGRĪDA PUNKA, ARVĪDS PLAUDIS "SLAVENĪBU ROKRAKSTI"

Slipi un taini, mākslinieciski izsmēti vai vienkārši burti, asas, stūrainas līnijas un spēcīgi pasvītrots auto-grāfs – vai tas kaut ko liecina par cilvēka personību? Grāmatas autori apgalvo – jā!

Grāmatā sniegts ieskaits grafologi-

jas vēsturē, skaidroti rokraksta vērtēšanas principi, kā arī raksturoti sabiedrībā iemīļoti un populāri cilvēki, izpētīti viņu rokraksti.

Piemēram, izpētīti A. Kantānes rokrakstu, autori secinājuši: "Ak tu tētīt, cik maiga, trausla, gaiša, sirsniņa būtne. Vai gan viņa kādam spēj nodarīt pāri? Šaubos. Dvēseles kustības triso un vizmo kā tīmeklītis saules staros. Kā jau vairākumam skatuves cilvēku, intuitīvā domāšana, kurai cenšas pieveikt loģiskus secinājumus. Kamēr citi vēl prāto, Ausma jau gabalā. Rīkojas ātri. Vairāk izturības nekā spēka. Šķiet, ka mazina stresu apkārtējiem, kaut gan arī pati kādreiz satraucas. Nerimstoša enerģija – bez bungu rībināšanas un kaujas saucieniem."

VIKTORS HAUSMANIS "MANAS AKTRISES"

"Kādu brīdi pārdomās un atmiņās biju kopā ar savām iemīļotajām aktrisēm. Mūsu teātros bijušas un ir daudzas brīnišķīgas mākslinieces, es mēģināju stāstīt tik par tām, kuras iznācis kaut nedaudz tuvāk iepazīt. Vairākas no viņām es vairs nesatīkšu,

bet atmiņās dzīvo... Šajā grāmatā es mēģinu stāstīt par aktrisēm, par brīnišķīgām dāmām, kuras esmu labi pazinis, par vairākām no viņām esmu rakstījis grāmatas vai lielākas apceres. Latvijas teātros katrā ziņā ir bijis daudz vairāk lielisku aktrišu, negribu to noliegt, taču es stāstu vienīgi par tām, kuras esmu pazinis, tomēr palikdams atstatu. Es necenšos noraksturot visas šo aktrišu tēlotājas lomas, tādām nolūkam piemērotāka ir grāmata, es vēlos paust tikai savu, gluži vai personisku viedokli par viņām. Un varu atzities, ka

manu aktrišu iepazīšana līdzinājusies brīnumainam atklājumam." Grāmatā stāstīts par Lili-ju Ēriku, Ēriku Prinduli, Lilitu Bērziņu, Almu Ābeli, Maigu Damrozi, Austru Šteinbergu, Hildu Princi, Gitu Vāgenheimu, Elzu Radziņu, Veltu Līni, Lāsmu Kugrēnu un Mirdzu Martinsoni.

Jaunais kurss

1. Grāmatā "Slavenību rokraksti" par kādu personību teikti šādi vārdi: "Pieradis, ka ar viņu rēķinās. Par savu ietekmi pārliecināts. Vajā un stiprā puse – viņš steigās – savās domās, idejās, iedvesmā, rīcībā. Steigā var kļūt diplomātisks, piekāpīgs, brīžiem tieši otrādi – pašapzinīgs, uzstājīgs..." Kas tā ir par personību?

2. Kas ir V. Hausmaņa grāmatas māksliniece?

3. Miniet pēdējo trīs stāstu nosaukumus V. Hausmaņa grāmatā "Manas aktrises"!

4. Par kādām grāmatām stāstījām "UA" iepriekšējā numurā?

Atbildes gaidām līdz 21. maijam.

ZANE STRODE

Viktors Vostokovs. "Senā Tibetas dziedniecība"

Šajā sērijā iznākusi jau ceturta grāmata. Kā jau liecina nosaukums, akadēmiķa V. Vostokova grāmatā stāstīts par dažādiem ārstniecības veidiem, meditācijām, praktiskiem vingrinājumiem, kā arī pareizu uzturu, kas palīdzēs saglabāt skaistumu un veselību. Tibetas medicīna ietver daudz gadsimtu gaitā uzkrāto Tibetas tautas dziedniecības pieredzi, kā arī Indijas, Ķīnas un citu Austrumu zemju medicīniskās sistēmas. Nedaudz par autoru – Viktors Vostokovs Tibetas un Nepālas klosteros mācījies astoņus gadus. Maskavā beidzis medicīnas skolu, farmācijas skolu un Maskavas universitātes Psihologijas fakultāti, kā arī dažādus kursus. Autors uzskata, ka modernajai medicīnai jāiet rokā ar Austrumu tūkstošgadīgajām atziņām un ka ķīmijterapijas līdzekļi lietojami tikai izņēmuma gadījumos, īpaši, ja cilvēks sirgst ar hroniskām kaitēm.

Dzīvās Ētikas Mācība par jauniem ārstniecības

veidiem

Gadu simteņu dzīves glabā zināšanas par cilvēka saikni ar Visumu, par diženajiem Kosmosa likumiem, par planētas stāvokļa atkarību no cilvēces garīgā un tīkumiskā līmeņa. Pagājušajā gadsimtā daļu no šīm zināšanām Lielie Austrumu Skolotāji nodeva cilvēkiem ar H. Blavatskas starpniecību, mūsu gadsimtā – ar Rērihu ģimenes starpniecību kā Dzīvās Ētikas Mācību jeb Agni Jogu. Šī grāmata lasītāju iepazīstinās ne tikai ar jauniem ārstniecības veidiem, bet palīdzēs arī izprast slimību cēloņus. Grāmata adresēta ārstiem, pedagogiem, vecākiem, audzinātājiem, kā arī visiem tiem, kas interesējas par cilvēka un sabiedrības atveseļošanu. "Mīliet cits citu!" – tas ir gudri dots bauslis. Nekas nevar labāk par mīlestību harmonizēt psihisko enerģiju. Ja cilvēks prot spriest par savām jūtām, viņš no tām izvēlēsies cienīgākās, un tā būs Mīlestība," teikts grāmatā.

Aleksandrs Svijašs. "Kā rīkoties, kad viss nav tā, kā gribētos"

Autors šajā grāmatā sīki iztirzā cēloņus, kuru dēļ mūsu dzīvē rodas problēmas, konflikti, nelaimes gadījumi, slimības. Mūsu dzīvi saindē konflikti ģimenē, šķiršanās, problēmas ar bērniem, naudas trūkums un daudzi citi bēdīgi notikumi. Pārliecinoties, ka šos notikumus izraisa cilvēka "audzināšana" par šajā pasaulē pastāvošo uzvedības principu neievērošanu. Grāmatā stāstīts, kā izpaužas "audzināšana" ietekme ģimenes dzīvē, mīlestībā, attiecībās ar bērniem, darbā un citās mūsu dzīves sfērās. Mainot attieksmi pret šiem notikumiem, var uz visiem laikiem atbrīvoties no šīm negatīvajām parādībām jūsu dzīvē. Grāmatā jūs neatradīsiet konkrētus receptes, bet slimības cēloņu noskaidrošana palīdzēs izārstēties drīzāk nekā jebkurš moderns ārstniecības līdzeklis vai konkrēta tehnika. Grāmatas autors ir daudzu ezoterikai, tehnikai, pedagogijai, izgudrojumu metodikai vēltu publikāciju autors.

LINDA KALNIŅA

"Universitātes Avīze"

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē IEVA JASINSKA un GINTA LEIKARTE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortekstu veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586
(pastikaspate atrodas LU kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Mājas lapa Internetā: <http://www.lanet.lv/~luua>
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

